A.° 1865. VRIJDAG 12 MEI. N.° 114.

Rotterdamsche Courant.

ABONNEMENT:

De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.

Men kan zich aan het Bureau der Courant en verder bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.

Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

ADVERTENTIEN:

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels............ *f* 1.—
Iedere regel meer.................................... - 0.20
Andere Advertentien per regel.................................... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Verhooging van den Rijks-accijns op het geslagt.

Vermindering der lasten, die drukken op voorwerpen van dagelijksche consumtie, vooral wanneer het de zoodanige zijn, wier gebruik de physieke volksontwikkeling in de hand werkt, is eene leuze van onzen tijd, die ook in ons Land weerklank, en gelukkig tevens toepassing gevonden heeft en vindt. Eene groote schrede op dien weg te doen beoogt het aanhangig wetsontwerp tot wijziging der gemeentewet, voor zooveel betreft de plaatselijke belastingen, een maatregel, die over het algemeen goedkeuring ondervindt, en alleen, wanneer men dien in verband met de geldmiddelen des Rijks beoordeelt, bedenkingen van wezenlijk belang kan uitlokken. Afgescheiden daarvan beschouwd, kan de opheffing der plaatselijke accijnsen, als zoo vele hinderpalen voor het vrije verkeer, als zoo vele redenen van prijsverhooging van voorwerpen van behoefte, niet anders dan als een nieuwe hefboom van nationalen voorspoed geprezen worden.

Hetgeen teregt stof gegeven heeft tot bevreemding is, dat de Regering, terwijl zij aan het plaatselijk accijnsstelsel den oorlog op leven en dood heeft verklaard, te gelijker tijd onder de middelen, waarmede zij het verlies uit den gedeeltelijken afstand van het personeel aan de gemeente voorkomende, wil vergoed zien, eene verhooging van den Rijks-accijns op het geslagt opneemt. »In de tweede »plaats", leest men in de Mem. van Beantw. des Ministers, »wenscht de Regering een deel van den »plaatselijken accijns op het geslagt te voegen bij »den Rijks-accijns, die van dit middel geheven »wordt. In 1861 werd door 148 gemeenten accijns »op het geslagt geheven, tot een bedrag van »*f* 878,855. De Rijks-accijns is voor 1865 geraamd »op *f* 1,440,000. En nu zou de Regering voornemens »zijn om bij de wet op de Middelen voor 1866 voor »te stellen op dien Rijks-accijns, te beginnen met »1 Mei, te heffen 40 opcenten, waardoor een verhoogde opbrengst van *f* 576,000 zal verkregen »worden." Wat kan men in dit voornemen der Regering anders zien, dan een terugtred op het pad, dat tot de afschaffing van accijnsen op artikelen van levensbehoefte heet te leiden, een strijd met eigen beginselen, een verzet tegen een dringenden eisch des tijds? Werd in alle gemeenten des Rijks accijns op het geslagt geheven, dan zou men zich des noods kunnen nederleggen bij het denkbeeld, dat er slechts eene verplaatsing, geene verhooging van lasten werd beoogd. Maar er zijn slechts 148 gemeenten, die het doen; 988 met welke zulks het geval niet is. Bij de verhooging van den Rijks-accijns zou dus eene minderheid gebaat en de meerderheid daarentegen bezwaard worden.

Zeer goed kunnen wij ons dan ook begrijpen, dat de Tweede Kamer met zekere verwondering van het voorstel der Regering heeft kennis genomen. »Het denkbeeld," zoo zegt haar Eindverslag, »om »den accijns op het geslagt met 40 opcenten te »verhoogen, vond bij de groote meerderheid tegen»stand, en velen konden zelfs naauwelijks be»vroeden, hoe dat denkbeeld bij de Regering is »opgekomen." Er waren echter leden, die er zich mede troostten, »dat de voorgestelde verhooging »slechts een opgevat denkbeeld was, waarop kon »worden teruggekomen, en er alle tijd was om »zich daarover te beraden, vermits de nieuwe op»centen eerst met 1 mei 1866 in werking zouden »komen." Of de Regering met deze naïve vergoelijking der zaak wel genoegen nemen zal, betwijfelen wij zeer, daar er het verwijt in ligt opgesloten, als zou zonder voorafgaand onderzoek en overleg de verhooging van den geslagts-accijns zijn aanbevolen, hetgeen trouwens niet wel aan te nemen is.

Intusschen belet zulks niet, dat ook wij het wenschelijk zouden achten, indien »op de zaak werd teruggekomen." Wij zouden voor het oogenblik eene afschaffing van den accijns op het geslagt niet verlangen, om de leemte, die daaruit voor de inkomsten des Rijks zou ontstaan, doch dien accijns nog te verhoogen is, dunkt ons, in geen enkel opzigt te verdedigen. De Regering zou er wel aan doen, indien zij in overweging nam, of, wat zij zoekt in eene verhooging der belasting op het geslagt, niet te vinden is op eene andere, voor het publiek minder drukkende en nadeelige wijze.

ROTTERDAM 11 Mei.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden de algemeene beraadslagingen voortgezet over de wetsontwerpen tot vaststelling van de reglementen op het beleid der regering in de W.-I. kolonien. Verschillende leden en ook de Minister van Kolonien hebben nog aan die algemeene beraadslagingen deelgenomen. Zoowel in de zitting van gisteren als van heden, hebben sommigen hun oordeel over deze wetsontwerpen min of meer afhankelijk gemaakt van het gevoelen der Gouverneurs in Suriname en Curaçao. Uit de mededeelingen door den Minister van Kolonien gedaan, bleek dat dit gevoelen gunstig was voor deze ontwerpen, immers zeker, wat eerstgemelden aangaat. Die verklaring scheen op onderscheidene leden een gunstigen invloed voor de ontwerpen uit te oefenen. Na sluiting der algemeene beraadslagingen zijn de discussien over de artt. van het eerste ontwerp, betrekkelijk de kolonie Suriname aangevangen. Reeds zijn de 9 eerste artt. van dat ontwerp goedgekeurd. Morgen zullen de beraadslagingen daarover worden voortgezet.

Nu de Kieler-haven quaestie mag aangemerkt worden als voorloopig althans tot eenig resultaat te zijn gekomen, loopen de onderhandelingen tusschen Pruissen en Oostenrijk voornamelijk over de Sleeswijk-Holsteinsche vertegenwoordiging en het gewigt aan het votum dier Vergadering toe te kennen, die in allen gevalle niet vóór september zal bijeenkomen. Intusschen schijnt de spanning tusschen de commissarissen von Halbhuber en von Zedlitz nog voort te duren; hoewel te Weenen de handelwijze van den eerstgenoemde, wat den vorm betreft, is afgekeurd. Ook de tegenwoordigheid van den Erfprins van Augustenburg vermeerdert niet weinig de verwikkelingen.

De Staten, deel nemende aan de Tolvereeniging, hebben al de tractaten ter vernieuwing des Vereins bekrachtigd, en de nieuwe tarieven, vastgesteld op grond der conventie met Frankrijk, zullen met primo julij in werking treden. Uit Berlijn berigt men dat aan de deelhebbenden, die niet tot tariefshervorming zijn overgegaan, voorloopig het genot der gewijzigde tarieven zal ontzegd zijn. Wordt dus het te Weenen aanhangige ontwerp tot reductie der tarieven niet door den Rijksraad aangenomen, dan zullen de handelsbetrekkingen tusschen Oostenrijk en de Tolvereeniging geregeld worden volgens de overeenkomst van februarij, en van primo januarij af op den ouden voet worden teruggebragt.

Naar berigt uit Berlijn, houdt zich de Oostenrijksche Regering weêr bezig met het thema der compensatie.

In Hessen-Darmstadt is de minister baron von Dalwigk in staat van beschuldiging gesteld.

Te Parijs wil men weten, dat de Keizer ontevreden is over het bestuur der kolonie door Mac-Mahon, en deze zijne functiën zal moeten neêrleggen ten behoeve van den generaal Fleury of den graaf van Palikao: 't is een los en waarschijnlijk ongegrond gerucht. In het Wetgevend Ligchaam wordt het wetsontwerp, aanwijzende eene som van 360 millioen voor publieke werken, hevig bestreden, en vooral de vervreemding van de bosschen van den Staat. Men verwacht dus eene verlenging van de Zitting, ook ten gevolge van incidenten, die zich bij de behandeling van het budget gewis zullen voordoen.

In de zaak van den heer Edmund is door het Hoogerhuis, op voorstel van lord Granville, beslist, dat hem het pensioen zal worden ontnomen. Lord Russell heeft het Kabinet van alle verantwoordelijkheid ontheven, met betrekking tot de handelwijze van den Lord-Kanselier.

Men spreekt met veel lof over de wijze waarop generaal Grant zijne kiesche zending, vooral ook ten opzigte van Sherman, volbragt heeft. Hij had toch in last te verbreken wat deze had vastgesteld, moest dit doen, zonder diens militair eergevoel te kwetsen, en generaal Johnston bewegen den oorlog niet voort te zetten. Grant is den 21 april naar Noord-Carolina vertrokken, zou den 22 het fort Monroe passeren en den 24 in het legerkamp aankomen. Twee dagen daarna had hij alles in orde gebragt. Volgens den Herald zijn de uitgaven voor oorlog, sedert de overgave van Lee, met een millioen dollars per dag verminderd. Het legerkorps van Johnston omvatte de legers van Tenessee, Noord-Carolina, Georgië en Florida, met 28 divisie-generaals en 38 brigade-generaals. Nog onder de wapenen zijn Kirby Smith en Taylor.

Door den ontslagen Gemeenteraad te Madrid is een protest ingediend, houdende: dat de inzenders verklaren overtuigd te zijn, dat zij op geenerlei wijze eenig artikel der gemeentewet hebben overtreden; dat zij zich voorbehouden te gelegener tijd tegen het genomen besluit langs wettigen weg te reclameren, en dat zij hopen, dat het volk, 't welk hun de zorg voor zijne belangen heeft opgedragen, hun ten volle regt zal doen weêrvaren. Uit Tarragona schrijft men, dat aantallen werklieden die stad doorkruisen, om hulp smeekende in hunne ellende.

Uit Lissabon gewordt ons per telegraaf de tijding, dat òf het Ministerie zal worden ontslagen òf de Cortes ontbonden.

Wij vernemen dat in Panama eene militaire omwenteling is uitgebroken.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 10 Mei.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De Times en andere onzer groote bladen hebben bijzondere correspondenten naar Algerië gezonden, zoodat wij hier vrij wat op de hoogte zijn van de peripetiën van den Keizerlijken togt, die tot nog toe evenwel niet veel merkwaardigs oplevert. Ook onze toekomstige Koning heeft zich op reis begeven, als ge weet, en gisteren de tentoonstelling te Dublin geopend.

Algemeen houdt men die expositie voor eene gebeurtenis, die een zeer goeden indruk zal maken op de Ieren. De grootste woelgeest van het groene Erin zal toch wel moeten bekennen, dat zij, op welke wijze dan ook, onafhankelijk van Brittanje, zoo iets nooit zouden hebben tot stand zien komen. Het is als een deel van het Vereenigd Koningrijk, dat Ierland deze week bezocht wordt door den erfgenaam van den troon en door eene menigte uitstekende mannen van alle Natiën. Met de opening van dat trotsche gebouw, gewijd aan kunst en industrie, kan een nieuw tijdstip van voorspoed voor het eiland aanbreken!

Zoo redeneren er de optimisten over, en 't is te hopen dat hunne vooruitzigten zich verwezenlijken.

Morgen zal lord Palmerston door den heer White in het Lagerhuis geïnterpelleerd worden, betrekkelijk het voornemen van het Gouvernement omtrent het al of niet verder erkennen der Zuidelijke Staten als oorlogvoerende Mogendheid.

De haat der Noordelijken tegen den moordenaar Booth, die gelukkig aan de uitbarsting ontkomen is, strekt zich niet uit tot de overige leden zijner familie; de heer Edwin Booth, een eminent acteur even als wijlen zijn broeder, ondervindt eerder bijzondere sympathie. Hij leeft evenwel in strikte afzondering en ziet niemand dan zijne intiemste vrienden. President Johnson heeft eene deputatie van Zuidelijke refugiés toegelaten, en in zijne toespraak verklaard overtuigd te zijn, dat zij allen weldra naar hunne haardsteden zouden kunnen terugkeeren, dat regt en wet dan weêr zouden worden gehandhaafd, en de banier des Lands wapperen over het gansche grondgebied der Vereenigde Staten. Hij zou alles doen wat in zijn vermogen was, om den vrede zoo spoedig mogelijk hersteld te zien.

Nog iets betrekkelijk Algiers. Op den avond van den dag der aankomst aldaar, ging Napoleon incognito de stad doorkruisen. De plaatselijke overheid evenwel, verwittigd van Zr. Ms. promenade, droeg zorg eenige honderden bedelaars van de straten te verwijderen en achter slot te zetten, opdat de Vorstelijke oogen niet zouden beleedigd worden door de ook in het nieuwe Frankrijk vrij algemeene bedelarij. Gij ziet, dat het Oransche dagblad niet alleen als volgeling van wijlen Potemkin optreedt.

In Ierland — om nog eens derwaarts terug te keeren — zal ook eene honden-belasting ingevoerd worden. Zoo die ergens gewenscht is, dan zeker daar, waar het ras van bijzonder verscheurenden aard is.

FRANKRIJK.

Parijs 10 *mei.* — De Ministers zijn heden vergaderd geweest onder presidium van H. M. de Keizerin-Regentes.

— Gisteren is de catalogus van de aanstaande verkooping van schilderijen en andere kunstvoortbrengselen van wijlen den Hertog de Morny uitgegeven. Men verwacht dat de opbrengst dezer collectie meer dan 2,000,000 francs zal bedragen.

— De honden-tentoonstelling is dezen morgen door eene aanzienlijke menigte bezocht geworden. Men schat het aantal bezoekers, dat reeds gekomen is om dit schoone schouwspel, dat door de directie der Maatschappij tot acclimatatie wordt aangeboden, te genieten, op 70,000, en men onderstelt met grond dat de lust om deze expositie een bezoek te brengen, nog grooter zal worden.

— Den eersten dag van den verkoop der collectie schilderijen van wijlen baron van Brienen van de Groote Lindt is de opbrengst geweest fr. 419,720.

Den tweeden dag heeft de opbrengst bedragen fr. 555,220.

De gezamenlijke opbrengst der twee dagen beloopt alzoo francs 974,940.

— Zoowel gisteren avond als heden namiddag is boven deze stad een hevig onweder uitgebarsten, vergezeld van overvloedigen regen. Men zegt, dat de bliksem is ingeslagen in de kerk Saint-Eustache.

— Eenige ingezetenen van Florence, op de eer van Italië gesteld, hebben het plan beraamd, om aan die vreemdelingen, welke door hunne kennis en talenten beroemd zijn, en bij gelegenheid van het gedenkfeest van Dante die stad bezoeken zullen, een feestmaaltijd aan te bieden, welk denkbeeld door het dagblad La Nazione zeer geprezen, en de

MAATSCHAPPIJ: tot bevordering der Toonkunst.

Uitvoering van het Oratorium: *Elias.*

De uitvoering op grooter schaal door de Rotterdamsche Afdeeling der Maatschappij: *tot bevordering der Toonkunst* op den 3 dezer in de groote zaal der societeit Harmonie gegeven, is, wat het muziekale betreft, met gunstigen uitslag bekroond geworden, en heeft bij het aanwezige publiek eenen hoogst aangenamen indruk achtergelaten, iets, wat bij de uitvoeringen van groote Oratoria niet altijd het geval is. Mendelssohn's Oratorium: *Elias* bezit dan ook bij uitnemendheid de vereischten om de aandacht van het begin tot het einde te boeijen en een talrijk auditorium, waarbij men steeds verschillende mate van muziekale ontwikkeling moet veronderstellen, aangenaam bezig te houden. De handeling in dit Oratorium, ofschoon (even als in den *Paulus* van denzelfden componist) in de eerste afdeeling iets levendiger dan in het tweede deel, is toch tot aan het einde toe belangwekkend, en daarbij overal kort en bondig voorgesteld, zoodat nergens leemten of gerektheid ontstaan, welke de aandacht te sterk zouden kunnen inspannen en daardoor de belangstelling verminderen. Daarbij kunnen weinig werken van dergelijken aard zich op zulk eene aangename en levendige afwisseling van kooren en solo's beroemen, terwijl bovendien eene bijzondere verscheidenheid van vorm, zoowel in de kooren als in de solo's, er het zijne toe bijdraagt om leven en gloed aan het geestelijk drama, hetwelk hier ter sprake is, bij te zetten. De tekst en het levendige aandeel hetwelk het koor in de handeling van den *Elias* neemt, gaf aan Mendelssohn gepaste gelegenheid om bijna overal in de kooren den geestelijk-dramatischen stijl op den voorgrond te plaatsen, terwijl ook op enkele plaatsen kooren in den vorm van *Recitativ* voorkomen. De strengere kerkstijl wordt bijna enkel vertegenwoordigd door het koraal, doch overigens heeft de componist weinig van den strengeren, met name den fugerenden stijl, gebruik gemaakt. Eindelijk paart zich nog zoowel in de solo's als in de kooren bij levendigheid van voorstelling, kortheid en bondigheid van vorm, waardoor de aandacht van den toehoorder steeds opgewekt blijft en het kunstgenot niet weinig wordt verhoogd.

Waar gedachten en bewerking overal zoo gelukkig geslaagd zijn als in Mendelssohn's *Elias*, daar is het overbodig alle schoonheden in het bijzonder aan te wijzen. In plaats van het geduld onzer lezers hiermede op de proef te stellen, willen we liever terstond tot het bespreken der uitvoering overgaan.

Na de aankondiging, dat een zanger van Europesche reputatie, de beroemde baryton *Stockhausen*, over zoude komen om de hoofdpartij in het Oratorium *Elias* te vervullen, hebben ongetwijfeld velen met ons verwacht, dat de heer *Stockhausen* eigenlijk de held van den avond zoude zijn. Dit is evenwel niet geheel en al het geval geweest; zelfs kwam het ons voor, alsof de heer *Stockhausen* slechts een *succès d'estime* behaalde. Heeft deze zanger dan de groote verwachtingen, die men had, teleurgesteld, of mag het Rotterdamsch publiek hier van ongepaste koelheid beschuldigd worden?

Dewijl hier een zeer bijzonder geval heeft plaats gehad, is het noodig bij deze vragen iets langer stil te staan. De laatste vraag kan reeds dadelijk ontkennend beantwoord worden, daar het Rotterdamsche publiek zich, voor zoo verre wij weten, tot nog toe niet aan koelheid tegenover talentvolle kunstenaars heeft schuldig gemaakt. Op de eerste vraag, of *Stockhausen* veler verwachtingen heeft teleurgesteld, moeten we antwoorden, dat zoodanige teleurstelling ten deele werkelijk heeft plaats gehad, maar tevens moeten we de aandacht vestigen op eenige toevallige bijomstandigheden, waaraan het minder schitterende succès van dezen zanger is toe te schrijven. Het orgaan van den heer *Stockhausen* is zeer fraai van toon, vol en bij wijlen ook krachtig in het midden-register, terwijl de hoogere toonen zoo welluidend zijn en met zulk eene opmerkelijke gemakkelijkheid aanspreken, als we zulks zeldzaam van eenig barytonzanger gehoord hebben. Daarbij is, wat het technische betreft, de zang van *Stockhausen* in de hoogste mate beschaafd en tot dus verre zijn dan ook alle vereischten voor goeden zang in den schoonsten zin des woords aanwezig. Des te zonderlinger mag het voorkomen, dat voordragt en opvatting van dezen zanger, hoezeer ook menigmaal den kunstenaar van talent verradende, toch niet altijd dat breede en grootsche ten toon spreidden, wat men van eenen zanger van zoo groote reputatie had kunnen verwachten. Bij vele toehoorders was nog de herinnering levendig aan de vertolking der Eliaspartij door twee Nederlandsche zangers, wier namen de bescheidenheid niet toelaat te noemen, doch deze herinnering was het, welke thans aan velen bij de voordragt van *Stockhausen* min of meer teleurstelling baarde. Voorzeker was de voordragt der aria: »*Es ist genug*" een glanspunt der geheele uitvoering en lokte dan ook een daverend applaus uit, terwijl ook het duo met de weduwe van *Zarpath* en de scène met de Baälspriesters goed slaagden, doch overigens maakte de zang van *Stockhausen* niet dien indruk, welken men anders had kunnen verwachten.

Wij voor ons gelooven, dat deze schaduwzijde grootendeels moet verklaard worden door bijomstandigheden, welke onafhankelijk van den wil des zangers zijn. Een in de hoogste mate beschaafd zanger, die zijn orgaan steeds moet weten te beheerschen en ook bij uitoefening van groote kracht steeds alles, wat naar te sterke inspanning gelijkt, moet kunnen vermijden, behoort niet alleen een krachtig orgaan, maar ook een gezond en sterk ligchaamsgestel te bezitten, ten einde de stem bij

noodzakelijke aanvulling eener gaping in het programma van den Gemeenteraad genoemd wordt.

— Koning Victor Emmanuel ontving eergisteren de leden der commissie, die hem de herinneringsmedaille kwam aanbieden, welke bij Parlementsbesluit ingesteld is, en daarbij opmerkte, dat de eerst geslagene dier medailles hem, als den eersten soldaat der Italiaansche onafhankelijkheid, toekwam. De Koning betuigde zijnen dank voor deze onderscheiding, en verzocht dien ook aan zijne overige dappere wapenbroeders over te brengen.

BELGIE.

BRUSSEL 10 Mei.

(Particuliere Correspondentie.)

De behandeling der artikelen van het wetsontwerp op de bedelarij en landlooperij blijft steeds aan de orde in onze Wetgevende Vergadering. De discussiën te dier zake zijn evenwel afgewisseld geworden door eene interpellatie van den heer Delaet, die zich heeft beklaagd, dat het bestuur der stad Brussel voornemens schijnt, de Vlaamsche inscriptie, die op het voetstuk van het standbeeld der Graven van Egmont en Hoorne geplaatst is, te doen wegnemen. Deze afgevaardigde kwam er rond voor uit, dat hij deze zaak ter tafel bragt, om de Regering in de gelegenheid te stellen, hare afkeuring van dit plan in het openbaar te kennen te geven. De Minister van binnenlandsche zaken heeft dan ook verklaard, dat hij niet de minste reden wist, die zulk een plan kon wettigen, maar meer dan ééne, om het te bestrijden. De linkerzijde heeft deze verklaring met bijval ontvangen. De heer Funck, tevens lid van den Raad der stad Brussel, heeft getracht dat bestuur te verdedigen, en het incident is daarmede geëindigd, dat de Minister, die reeds, doch tot heden vergeefs, al het mogelijke gedaan heeft, om de uitvoering van dat plan te beletten, beloofd heeft nogmaals pogingen daartoe aan te wenden.

Voorts is het amendement van den heer Funck, dat door den heer Orts werd ondersteund, en zoo als gij weet bepaalde, dat de in verbeterhuizen opgesloten bedelaars en landloopers, als zij lezen en schrijven konden, aan de gemeente, waartoe zij behooren of aan hunne familie, bij opeisching zouden teruggezonden worden, met groote meerderheid verworpen, even als dat van den heer Delaet, die den regter wilde verpligten, om steeds het maximum der straf op te leggen aan die ellendelingen, die overtuigd worden kinderen te hebben gestolen, gehuurd of mishandeld, om het medelijden des publieks op te wekken; ten deze heeft de Kamer zich vereenigd met de bij amendement van den heer Bara gewijzigde redactie der centrale sectie, zoodat den regter de *bevoegdheid* wordt toegekend om de straf, tegen deze speculanten bepaald, te verdubbelen.

Tegen dingsdag a. s. wordt de discussie over het duel der heeren Chazal en Delaet, of liever over de daaruit ontstane regtsquaestiën te gemoet gezien, daar het rapport daarover is ingekomen.

De berigten uit Laeken omtrent 's Konings toestand blijven gunstig luiden. Z. M. heeft heden eenigen tijd in het park van dat slot doorgebragt, zittende in een rolstoel.

DUITSCHLAND.

Berlijn 10 *mei.* — De Provincial Correspondenz behelst eene ontleding der memorie van toelichting, die de voordragt wegens de kosten van den Deenschen oorlog vergezelt. De Regering spreekt daarin de hoop uit, dat hare handelwijze met de meening des Lands overeenstemt. Zij is overtuigd dat de inlijving op zichzelve de doeltreffendste oplossing voor Pruissen, Duitschland en de Hertogdommen wezen zou, maar acht die nogtans door het Staatsbelang, uit overweging der groote finantiële offers, niet zóó gebiedend voorgeschreven, dat naar het doorzetten van dat plan onder alle omstandigheden, zonder het bewaren van den vrede onder het oog te houden, gestreefd moet worden. Daarentegen gelooft de Regering aan de in de depêche van 22 februarij uitgedrukte eischen onder alle omstandigheden te moeten vasthouden. Tot den tijd toe der ontwijfelbare zekerheid daarvan moet de tegenwoordige voorloopige toestand voortduren. De Regering zal in de wenschen van de bevolking der Hertogdommen, zoodra deze door eene gepaste Vertegenwoordiging tot uiting gebragt hebben kunnen worden, eene gewigtige aanleiding voor hare eigene beslissing vinden.

In een ander artikel van de Correspondenz wordt van »Parlementaire teugelloosheid" gesproken, en ten slotte gezegd: »Het is hoog tijd om aan het schreeuwend misbruik paal en perk te stellen. Men mag van de Regering vertrouwen, dat zij eene ernstige zorg aan deze taak wijden zal."

Niet vriendelijker laat zich de Kreuzzeitung uit, als zij zegt: »Wanneer het Huis der Afgevaardigden in dit jaar den door ons aangeduiden derden termijn intreden, dat is het budget in zijn geheel verwerpen zal, is op dit oogenblik nog wel niet vooruit te zien. Wij wenschen en verwachten echter, dat het Ministerie er dan geen twijfel meer over zal laten bestaan, ook niet bij het Huis der Afgevaardigden, dat door deze verwerping de nu genomen zoogenaamde voorloopige besluiten alle beteekenis, zelfs als belangrijke bouwstof, geheel en al verloren hebben."

— De ruiter-standbeelden van wijlen Koning Frederik Willem IV en van den thans regerenden Koning, voor de spoorwegbrug te Keulen bestemd, zijn nu geheel gegoten, en worden verder afgewerkt.

— Onlangs stierf hier een man, die zich zoowel in de Pruissische oorlogsgeschiedenis als in die van den vooruitgang der hoofdstad een loffelijken naam had verworven, Wilhelm Griebenow namelijk, die, ten jare 1784 te Prenslau geboren, in 1799 bij den geweermaker der bezetting aldaar in de leer kwam. In 1806 stond hij als wapensmid bij het regement veldjagers van York in het Mittenwald. Van Jena af tot Montmartre toe was hij bijna altijd nabij de spits der wapenfeiten zijns vaderlands, en stond dus in 1813 ook in Rusland in het veld. Toen Napoleon in maart 1815 van Elba was teruggekeerd, trok de jeugdige wapensmid, denzelfden dag waarop hij met eene gegoede vrouw in het huwelijk was getreden, andermaal met het leger uit. Na de tweede inneming van Parijs werd hem door den Minister van oorlog von Boijen het opkoopen van Fransche wapenen voor het Pruissisch leger opgedragen, en bij zijn verlaten van het leger betuigde het Ministerie hem dank voor alles wat hij tot verbetering der geweren in dat leger had verrigt. Van dat tijdstip af ving Griebenow aan zich op een ander veld nuttig te maken, want toen begon hij het westelijk grensdistrict van Berlijn, de nieuwe Wedding, te koloniseren, en verwierf in 1823 het riddergoed Nieder-Schönhausen, dat thans bijna onmiddellijk aan Berlijn grenst, want de groote voorsteden buiten de Oranienburger- en Schönhauserpoorten zijn onder zijne leiding ontstaan. Aan een scherpzinnig verstand en eene sterke wilskracht paarde hij eene rustelooze werkzaamheid. Met beurszaken heeft hij nooit iets te maken willen hebben, maar was van top tot teen een arbeidsman uit het volk.

Per Telegraaf.

(Reuter's Office.)

Londen 11 Mei.

Blijkens den weekstaat der Bank zijn *verminderd:* de circulatie van bankbiljetten met £ 369,525; de portefeuille met £ 203,370; de rekening-courant met particulieren met £ 299,248. Daarentegen zijn *vermeerderd;* de voorraad edel metaal met £ 182,128; de rekening met de schatkist met £ 636,649.

Parijs 11 Mei.

De Moniteur deelt het volgende mede:

Den 15 maart is, volgens berigt, in Panama eene militaire revolutie uitgebroken. Doctor Culunie is voorloopig tot President benoemd.

Tweede depêche.

Blijkens den weekstaat der Bank zijn *vermeerderd:* de voorraad edel metaal met 9 millioen; de beleeningen met $^4/_5$ millioen; de circulatie van bankbiljetten met $5^3/_5$ millioen; de rekening met de schatkist met $^3/_5$ millioen. Daarentegen zijn *verminderd:* de portefeuille met 18 millioen; rekening-courant met particulieren met $4^1/_5$ millioen.

Marseille 11 Mei.

Het journal »Courrier d' Algérie" van den 9den berigt, dat Keizer Napoleon gisteren avond van Milianah is teruggekomen en woensdag morgen naar het fort Napoleon in Opper-Kabylië zal gaan.

De Moniteur Algérien zegt, dat Z. M. bij het passeren van Blidah heeft beloofd binnen eenige dagen te zullen terugkomen, om nader kennis te maken met het Land. Bij zijn bezoek te Staouelli heeft de Keizer de Trappisten geluk gewenscht, dat zij dat roemrijke slagveld hervormd hadden en van zijne belangstelling verzekerd. Het officiële blad voegt er bij, dat 's Keizers rijtuig telkens terug kwam, volgeladen met bloemen en vruchten, hem door de kolonisten aangeboden; overal werd hij met gejuich begroet, overal vond hij rusticke triumfbogen.

Madrid 10 Mei.

De Koningin heeft den gezant van Peru ontvangen.

Lissabon 10 Mei.

Men verneemt dat het Ministerie slechts op twintig stemmen kan rekenen. Er wordt gesproken over eene ontbinding der Cortes of ontslag van het Ministerie.

Londen 11 Mei.

Koffij en **Suiker** stil, vast. **Rijst** onveranderd. **Indigo.** In veiling 2212 k. aangeboden, waarvan 612 k. verkocht. **Talk.** P. Y. C. loco 40/6, op lev. 41/9. **Olien.** Bruine Raap- 42/6; gezuiv. 44/. Lijn- 31/9 a 32/. **Veemarkt.** Heden waren aangevoerd 860 Runderen, 8230 Schapen, 500 Kalveren en 140 Varkens, tot onveranderde prijzen.

Liverpool 11 Mei.

Katoen. Heden zijn afgedaan 8000 b., tot ⅛ d. lager. Het stoomschip *Baltimore* is van New-York aangekomen, medebrengende 5114 dollars, £ 1000.

LONDEN 11 Mei.

Gecons. 3 pc. 89⅞. Grieken Coup. 8½. Mexico 3 pc. 26⅞. Portugal 1862 3 pc. 48⅞. Rusland 1862 5 pc. 90½. Spanje 3 pc. 47½; dito Uitgest. 3 pc. 39½; dito Passive 29⅞; dito Cert. Coup. 15½. Turksche Binnenl. 6 pc. 51⅜. Holland 2½ pc. 62½, dito 4 pc. 97. Vereenigde Staten Bonds 6 pc. 64.

PARIJS 11 Mei.

Fransche 3 pc. 67.70; dito 4½ pc. 95.50. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —. Fr. Oostenr. Spoorweg 445. Credit. Mobil. 811. Italië 5 pc. 65.65. Russ. Spw. —.

Fransche 3 pc. (slotkoers) 67.45.

WEENEN 11 Mei.

Metall. 5 pc. 71.50; dito 4½ pc. 81.30; Loten 1854 88.25; Bank-Act. 803.—. Noorder Spoorw.-Act. 183.30. Nation. Metall. 5 pc. 76.25. Cred.-Act. 185.40. Fr. Oostenr. Spoorw. 191.40. Wissel Londen 109.25; dito Hamburg 81.25; dito Parijs 43.35. Crediet Loten 126.—. dito 1860 93.80. Nieuwe Lombard. Spoorweg-Actien 233.50. Anglo-Oesterr. Bank 79.20. Lemberg Czernowitz Spoorw. 59.—.

De beurs was gunstig.

MADRID 10 Mei.

Spanje 3 pc. 43.75; dito 2½ pc. 39.50.

Telegrammen,

ontvangen na het afdrukken onzer Avond-Editie.

Weenen 11 Mei.

De Abendpost verklaart dat de onderhandelingen tusschen Rome en Turijn zuiver kerkelijke aangelegenheden betreffen.

Het gerucht dat de Oostenrijksche gezant daaraan deel zou genomen hebben, behoeft naauwelijks wederlegging. De onderhandelingen betreffen in geen enkel opzigt Oostenrijks belangen.

Berlijn 10 Mei.

Raapolie 13, op lev. 13. **Rogge** 37½, op lev. 37½.

ANTWERPEN 11 Mei.

België 4½ pc. 99½; Oostenr. Metall. 5 pc. 64⅞; dito Nation. 5 pc. 68½. Spanje Binnenl. 3 pc. 40⅛; dito 2 pc. 37½. Turken 6 pc. 48⅞. Amerik. 1882, 68⅞.

FRANKFORT 11 Mei.

Oostenr. Metall. 5 pc. 64⅜; dito Nation. 5 pc. 68½; dito Loten 1860 87⅞. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —. Vereen. Staten Amerik. 1882 6 pc. 68⅞. Wissel Londen 119⅞; dito Weenen 108½.

BERLIJN 11 Mei.

Oostenr. Metall. 5 pc. 66½; dito Nation. 70⅞. Rusland Stiegl. 5de serie 74½; dito dito 6de serie 89½; dito 1862 5 pc. 90⅞; dito N. 1859 3 pc. 55. Pruissen 4½ pc. 101⅞. Vereen. Staten 1882 6 pc. 69½.

Wissel Londen 6.32½; dito Parijs 80⅞; dito Hamb. 151; dito Amst. 143⅞; dito Weenen 92⅞; dito St. Pet. 89½.

HAMBURG 11 Mei.

Rusland N. 3 pc. 52. Amerika 1882 6 pc. 62⅞. Spanje 2½ pc. —. Mexico 3 pc. —. Wissel Londen 3/m. 13.05; dito Amst. 35.55. Vereinsbank 106½. Noord Duits. Bank 116½.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 11 Mei.

In het bij dit N.º behoorend **BIJVOEGSEL** *is opgenomen het* **Verslag** *der heden gehouden zitting van den* **Gemeenteraad van Rotterdam,** *alsmede het* **Verslag** *der heden gehouden zitting van de* **Tweede Kamer der Staten-Generaal,** *enz.*

UITSLAG DER VERKIEZINGEN
van LEDEN voor de
PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND,
in de volgende Hoofdkiesdistricten, op
Dingdag 9 Mei 1865.

MIDDELHARNIS. Herkozen de heer mr. *D. van Weel*, met 192 van de 265 stemmen.

ZOETERMEER. Herstemming tusschen mr. *Blussé* (alhier) die 122, *A. F. L. Bichon van IJsselmonde* (aftredend lid), die 189, mr. *H. A. A. van Berckel* die 184 en *P. Keyzer* Pz. (aftredend lid), die 166 stemmen verkregen; de heer G. J. Le Fèvre de Montigny, burgemeester van Berkel, erlangde 122 stemmen. De overige waren verdeeld.

OUD-BEIJERLAND. Herkozen de heer mr. *A. van Weel Jz.* met 234 en *A. Vlielander* met 225 van de 264 geldige stemmen.

ALPHEN. Herkozen de heer mr. *C. van der Vlies.* Gekozen de heer *J. W. Rosener Manz*, burgemeester van Oudtshoorn, ter vervanging van den heer van Reede van Oudshoorn, die verzocht had niet weder in aanmerking te komen.

Gisteren avond had alhier in de bovenzaal van het gebouw der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen de eerste algemeene vergadering plaats van de onlangs opgerigte Collectanten-Vereeniging, onder de zinspreuk »Waterloo & 1830," bestaande uit een 86tal leden. Genoemde Vereeniging, die zich ten doel stelt de jaarlijksche collecte te houden voor het fonds van de gewapende dienst in de Nederlanden (waarschijnlijk dit jaar op 14 junij a. s.), werd bij deze gelegenheid geïnstalleerd door de district-commissarissen, bestaande uit de heeren jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot, W. J. Hoffman en mr. C. A. van Kerckhoff, en vond de uitreiking plaats der diploma's, vergezeld van een door Burgemeester en Wethouders toegestaan distinctief, bestaande in een lintje met de Vaderlandsche driekleur, te dragen op den dag der collecte in het knoopsgat der jas.

De heeren G. C. Visser te 's Gravenhage, mr. P. P. Andreas te Rotterdam, mr. W. D. J. van der Feltz te Leyden en L. van Doesburgh te Schiedam, hebben heden voor de commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland het vereischte examen om als kandidaat-notaris te worden toegelaten, naar behooren afgelegd.

Aan de Amst. Ct. wordt het volgende medegedeeld:

»Aan den heer mr. G. Groen van Prinsterer, den waardigen vertegenwoordiger der nationale belangen in zijne betrekking als schrijver en als afgevaardigde naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zal door zijne hoogschatters een adres worden aangeboden bij zijne aftreding als lid der Wetgevende Vergadering, waarbij allen, die zich daartoe opgewekt zullen gevoelen, door mede-onderteekening zich zullen kunnen aansluiten.

Delft 11 *mei.* — Door den grootmeester van het huis van wijlen H. M. de Koningin-Weduwe is, uit HD. nalatenschap, eene gift van ƒ 400 uitgere[ikt] aan de administratie over de kerken van de N[ed.] Hervormde gemeente, en ƒ 1100 ter verdeeli[ng] onder de administratie over de armen der ond[er]scheidene godsdienstige gezindheden alhier.

— De heeren D. Grothe, dr. A. C. Oudema[ns], dr. H. Vogelsang, mr. J. L. de Bruyn Kops, hoo[g]leeraren, en dr. M. Salverda, leeraar aan de po[ly]technische school, zijn door het bestuur van h[et] studentengezelschap »Vrije Studie", benoemd t[ot] buitengewone leden van dat gezelschap. Tot d[us] verre was deze onderscheiding alleen aan de hee[ren] Storm Buysing en Réville te beurt gevallen.

's Gravenhage 11 *mei.* — Gisteren heeft in het Hôtel de l'Europe, onder voorzitterschap v[an] Z. K. H. Prins Frederik, eene algemeene vergaderi[ng] plaats gehad van de leden van het Groot St. Hube[rtus], die ook door HH. KK. HH. den Prins van Ora[nje] en Prins Hendrik werd bijgewoond.

— Gisteren bij het vertrek van professor Evera[rs] waren, van wege HH. MM. den Koning en de Konin[gin] HD. Hofmaarschalk en adjudanten tegenwoordi[g] om uit naam van HH. MM. den professor bij zi[jn] vertrek te begroeten.

— De graaf van Rechteren van Almelo, die m[et] zijne familie gedurende dezen winter in het Hôt[el] de Oude Doelen zijn intrek had genomen, is v[an] daar naar zijn buitengoed vertrokken.

— Door het muziekkorps van de dd. schutte[rij] alhier, onder directie van den heer Bolten, zal d[en] 21 dezer, voor de eerste maal, voor de societeitste[nt] in het Bosch muziek worden uitgevoerd.

Velsen 9 *mei.* — Heden morgen hebben al d[e] werklieden aan het Kanaal geweigerd te arbeide[n], omdat zij het loon te klein achten; zij hebben h[et] terrein verlaten en bij de directie op verhoogi[ng] aangedrongen.

Vlissingen 10 *mei.* — Het oorlogstoomsch[ip] der Noordelijke Staten van Amerika, Niagara, w[as] heden namiddag in het gezigt en zal alhier t[er] reede komen.

Zwolle 10 *mei.* — Heden is de dienst op de spoorweglijn Zwolle—Kampen voor het publiek g[e]opend. Even voor 4 ure kwam hier de feesttre[in] van Kampen aan, waarin de feestcommissie va[n] die plaats zich bevond. Zij kwam de genoodigde[n] afhalen, waaronder zich bevonden de Commissar[is] des Konings in Overijssel, benevens verschillende commissien. De trein vertrok spoedig naar Kampe[n]. Voor het in aanbouw zijnde stationsgebouw alda[ar] werd men verwelkomd door de muziek der schutterij en van het instructie-bataillon. Men vereenigde zich vervolgens in de concertzaal aan een door de gemeente aangeboden dejeuner-dinatoire, geleverd door de heeren Raland, uit Deventer. Intusschen voerden de genoemde muziekkorpsen eenige stukken uit en werden volksvermakelijkheden gehouden. Ten zeven ure nam het concert van het orchest van den heer Stumpff een aanvang, op het terrein der Buiten-Societeit. De verlichting van het front der societeit, de brug over den IJssel en de IJsselkade was prachtig; de smaakvol aangebragte pyramides, alsook het benedengedeelte der brug, maakten een heerlijk effect. Het vuurwerk, dat na afloop van het concert op eene in den IJssel gelegen stoomboot werd ontstoken, was schitterend. Begunstigd door heerlijk zomerweder, is alles in de beste orde, zonder ongelukken afgeloopen.

Marine en Leger.

Zijner Majesteits transportschip *de Heldin*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee P. W. Stort, komende uit Oost-Indië, is in den namiddag van den 10 dezer ter reede van Texel geankerd.

— De luitenant ter zee van de 1ste klasse D. Schuurman wordt met den laatsten dezer eervol ontheven van de betrekking van adjudant bij den directeur en kommandant der marine te Amsterdam en op non-activiteit gebragt, en met den 1 junij daaraanvolgende vervangen door den luitenant ter zee van de 1ste klasse J. J. de Hart, non-actief.

Voorts is de officier van administratie der 3de klasse G. D. van Werdt, laatst behoord hebbende tot Zr. Ms. zeemagt, gestationeerd te Suriname, en met particuliere scheepsgelegenheid van daar teruggekeerd, met den 7 dezer op non-activiteit gebragt.

Aanbestedingen.

Heden heeft in het locaal van de bureaux der Staatsspoorwegen de aanbesteding plaats gehad van het maken en leveren te Deventer van ijzeren dwars- en lengte-liggers met toebehooren, ten dienste van de Staatsspoorwegen. Daarvoor waren 4 inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer Léon Enthoven, te 's Hage, voor de som van ƒ 65,150.

Kerk- en Schoolnieuws.

Aangenomen het beroep naar de Hervormde gemeente te Leersum door den kandidaat C. Segers.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Gisteren morgen is in het open havenfront te Amsterdam een aak overzeild, ten gevolge waarvan een der drie opvarenden, een knaap, is verdronken.

— Ll. woensdag ontstond, even buiten de kom van Prinsenhage, achter de R. C. kerk, brand in de woning van den landbouwer van Beek, welke zich oogenblikkelijk aan de daarnevens staande woning van den landbouwer Bastiaansen mededeelde, en vervolgens oversloeg op eene schuur en daaraan

---

voortduring en steeds zonder overmatige inspanning, zelfs in groote lokalen te kunnen doen gelden. Dit schijnt bij den heer *Stockhausen* niet het geval te zijn. Ten einde alle inspanning en daaruit volgende vermoeidheid te vermijden, moet hij zijne stem te dikwijls sparen, waardoor het voor den toehoorder moeijelijk wordt zijnen zang steeds duidelijk te kunnen volgen. Personen, die den heer *Stockhausen* ook buiten 's lands in groote lokalen gehoord hebben, deden eveneens de ondervinding op, dat het dezen zanger aan kracht en sterkte ontbreekt om zijne stem op den duur in eene groote lokaliteit te doen gelden. Heeft nu deze zanger in zoo verre met eene materiële moeijelijkheid, welke nog al van beteekenis is, te worstelen, dan spreekt het ook van zelf, dat deze omstandigheid nadeeligen invloed uitoefent op het intellectuele gedeelte van den zang, zoodat zijne voordragt niet altijd dat grootsche kan hebben, hetwelk andere zangers van talent, maar ook tevens van krachtigen ligchaamsbouw, met gemak en bij voortduring kunnen ten toon spreiden. Deze bijkomende omstandigheden zijn voldoende, om een anderzins vreemd verschijnsel op te helderen.

De heer *Schneider* bewees op nieuw zijne uitnemende geschiktheid als Oratoriumzanger, en werd vooral na de uitstekende voordragt van het eerste Recitativ en Aria van *Obadja* levendig toegejuicht. Mevrouw *Offermans-van Hove* plukte ook thans weder lauweren, ofschoon hier en daar eenige sterke inspanning van het organ merkbaar was. Hoezeer het te bejammeren is, dat de tijd hier zijn regten doet gelden, en het aan de menschelijke stem niet gegund is over langer tijdsverloop hare jeugdige frischheid te behouden, zoo moeten we hierin toch berusten. Intusschen is het toch aangenaam, wanneer men bij iedere optreding van mevr. *Offermans* op nieuw de verzekering erlangt, dat althans het talent van Neêrlands eerste zangeres nog onverzwakt blijft. Mevrouw *Collin-Tobisch* handhaafde hare reputatie in de verschillende alt-solo's, en ook de dames *Mioulet* en *Shardahely*, benevens den heer *Zimmermann* en een tweetal bekwame dilettanten, verdienen loffelijke melding voor de wijze, waarop zij in eenige ensembles voor solo-stemmen medewerkten. Het prachtige terzett voor vrouwenstemmen: »*Hebe deine Augen auf*," voorgedragen door de dames *Offermans*, *Mioulet* en *Collin-Tobisch*, werd voortreffelijk uitgevoerd en met bijzonderen bijval bekroond.

Het koor der Rotterdamsche zangvereeniging, thans door medewerking van oud-leden en andere bekwame dilettanten aanzienlijk versterkt, was flink bezet en werkte over 't geheel genomen loffelijk. In kracht wonnen het echter dit maal de mannenstemmen op de vrouwenstemmen, waardoor somtijds de gelijkmatigheid van het effect min of meer verbroken werd. Voornamelijk is dit daaraan toe te schrijven, dat de sopranen en alten niet altijd goed gelijktijdig hare partijen attaqueerden. Dit had o. a. ook ten gevolge, dat bij sommige kooren het begin een te flaauw effect maakte. Bij andere kooren was het merkbaar, dat de tekst niet duidelijk genoeg werd uitgesproken, eene omstandigheid, welke ook op de uitwerking van koorgezang nadeeligen invloed moet uitoefenen.

De indruk, door het hier aangemerkte te weeg gebragt, was echter meer van voorbijgaanden aard en over 't geheel verdienen de dames en heeren van het koor onzen dank voor de krachtige bijdrage dezen avond tot een schoon geheel geleverd.

Het orchest werkte in de tweede afdeeling van het Oratorium beter dan in de eerste. Voornamelijk was er bij het strijkquartet ongelijkheid van attaque en bij figuraal-begeleidingen eene wat al te flaauwe stokvoering bemerkbaar. Eerst later op den avond kwam er meer animo in het orchest, zoodat dit ten slotte ook medewerkte om de schoonheden van het Mendelssohnsche meesterstuk behoorlijk te doen uitkomen . . . .

. . . .

. . . .

Bij deze gelegenheid heeft de heer *Nicolai* als directeur der Rotterdamsche Zangvereeniging afscheid van Rotterdam genomen, ten einde voortaan als directeur der Koninklijke muziekschool te 's Hage den kring zijner werkzaamheden uitsluitend tot de Hofstad te bepalen. Ofschoon we op enkele zwakke punten in de uitvoeringen onder zijne leiding hebben moeten wijzen, en we vooral van den heer *Nicolai* eene betere en krachtiger aanvoering van het orchest hadden gewenscht, zoo gebiedt toch de onpartijdigheid te erkennen, dat de drie voorgaande uitvoeringen onder zijne leiding en welke uitsluitend met de krachten der Rotterdamsche Zangvereeniging plaats hadden, voor zoo verre het de uitvoering der kooren betreft, goed waren, terwijl het toch ook in de laatste jaren, en meer bepaaldelijk sedert het saizoen 1858—1859, niet aan uitvoeringen ontbroken heeft, waarop wel degelijk een en ander aan te merken viel. Ons bestek veroorlooft ons thans niet over deze zaak in uitvoerige beschouwingen te treden, we zouden daartoe de geschiedenis der Rotterdamsche zangvereeniging gedurende een tijdvak van 16 jaren moeten nagaan en ons daarbij ook op een ander terrein dan het zuiver muziekale moeten bewegen. Welligt doen we zulks bij eene gepaste gelegenheid later.

Een nieuwe dirigent voor de Rotterdamsche zangvereeniging moet thans gekozen worden. Hopen we, dat de keuze gelukkig moge uitvallen. Overigens is dit eene zaak, waarmede de kritiek zich bezwaarlijk kan bemoeijen. Zij heeft thans niets te doen dan: *hooren, zien en zwijgen.* Later komt de beurt van *spreken.*

grenzend gebouwtje, en eene hooimijt. De brand nam zoo spoedig in hevigheid toe, dat niet alleen al het genoemde in minder dan een half uur tijds eene prooi der vlammen werd, maar zelfs de menschen, die zich in de woningen bevonden, naauwelijks tijd hadden zich te bergen. Eene vrouw bekwam dan ook aan gezigt, armen en handen, onderscheidene brandwonden, terwijl van eene andere de kleederen aan het lijf verschroeiden. Van den inboedel is bijna niets kunnen gered worden.

— Ll. dingsdag is uit de rivier de Dommel onder Stratum het lijk opgehaald van den heer van der Kallen, opzigter van den waterstaat, die den vorigen avond zich daar was gaan baden.

— Ll. zaturdag werd te Volthe, gemeente Weerzelo, een boerenknecht, die naar het veld wilde gaan om plaggen te steken, door twee hem onbekende mannen uitgenoodigd om bij hen wat te gaan zitten praten. Naauwelijks had hij aan dit verzoek voldaan, of hij werd door een hunner in den doek gegrepen en zoodanig in de strot gewrongen dat hij bewusteloos was, terwijl de ander hem met een mes zoodanig in den buik verwondde, dat hij in een gevaarlijken toestand verkeert, en geneeskundige hulp moest worden ingeroepen.

Verkooping van Bouwgrond,
in het Notarishuis te Rotterdam,
Donderdag den 11 Mei:

Dertien percelen Bouwgrond, gelegen aan de Hoflaan, binnen de gemeente Kralingen, zoo als dezelve op het terrein is afgebakend. Geveild als volgt:

N.º 1, in trekg. *f* 2.30.	N.º 8, in trekg. *f* 2.90.
„ 2, „ „ - 2.80.	„ 9, „ „ - 2.70.
„ 3, „ „ - 2.80.	„ 10, „ „ - 2.60.
„ 4, „ „ - 2.90.	„ 11, „ „ - 2.70.
„ 5, „ „ - 3.00.	„ 12, „ „ - 2.50.
„ 6, „ „ - 2.60.	„ 13, „ „ - 2.50.
„ 7, „ „ - 2.90.	

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 11 *Mei*.

OVERLEDEN: J. Hartman, wedr. van H. de Swart, 64 j. — H. E. Moormans, jd., 20 j. — H. Stolk, z., 2 j. — M. Zeegers, vrouw van W. Boelen, 69 j. — W. P. Sanders, man van C. J. Soet, 46 j. — A. Glimmerveen, z., 1 j. — L. P. van der Veurt, jd., 33 j. — L. Zuithof, z., 1 m.

BEVALLEN: S. P. Dasberg, geb. Abas, levenl. z. — C. Sman, geb. Driessen, d. — B. Hooghart, geb. Vermeulen, d. — A. den Hollander, geb. Brandenburg, z. — G. J. van Krieken, geb. Brambacht, d. — A. Pleysier, geb. Wezenaar, z. — A. Ziekman, geb. Heynsbroek, z. — G. Nipius, geb. Messie, z. — C. Campbell, geb. Dullaart, z. — W. H. Harnisch, geb. Ottevanger, z. — M. Burgerhout, geb. Kooy, z.

Ingezonden Stukken.

Rotterdam 11 *Mei* 1865.

In antwoord aan X op zijn Ingezonden Stuk in de *Rotterdamsche Courant* van heden dient, dat ik, even als hij, den almanak raadplegende, gezien heb dat de 18de Junij op een Zondag inviel, doch ik heb officieus (niet officieel) onder de hand vernomen, dat het feest dien Zondag *kerkelijk*, en den *voorgaanden* of den *daarop volgenden* dag BURGERLIJK zou gevierd worden. Evenwel, ik moet bekennen, het was slechts onder de hand, doch ik hoorde het van eene zijde, die gaande weg goed op de hoogte van die zaken schijnt te zijn.

Vraagt men *mijn* oordeel, dan zou het dunkt mij niet oneigenaardig zijn, wanneer het feest inviel op den 17den, dan ware het tegelijker tijd eene waardige viering van den geboortedag onzer geliefde Koningin. Q.

BEURSBERIGTEN.

Parijs 10 Mei.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.75, 67.55; dito op ultimo 67.80, 67.70; dito 4½ pc. a cont. 95.50; dito op ultimo —. Fr. Bank-Actien 3775, 3780; Credit Mobilier 830, 820; Noorder Spoorw. 1070, 1065. Fr. Oostenr. Spoorw. 443.75, 442.50. Russ. Spoorw. —. Italië 5 pc. 65.62. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. —; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe —; dito Passive —.

De beurs opende vast, maar sloot iets flaauwer.

Rotterdam 11 Mei.

				l. k.	h. k.	g. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	62 3/16		
„	dito dito	4	„	96 3/16	96⅛	96⅛
„	Centr. Spoorw.	3	„	39¾		
„	Oblig. Centraalm.	*f*		124	124¼	124
„	Intern. Bank	*f*		88½		
Spanje	Obligatien	2½	„	38 3/16		
„	Binnenl. 6/m.	3	„	41		
Portugal	Oblig. 1856/63	3	„	46⅛		
Rusland	Obl. bij Hope 1864	5	„	93⅛		
„	Oblig. Stiegl. 1854	5	„	69½		
„	Oblig. Stiegl. 1855	5	„	83		
„	Spoorw.-Aand.	5	„	191	191½	191½
„	Loten 1864	*f*		167		
Oostenr.	Oblig. in Metall.	2½	„	31 3/16		
„	dito dito	5	„	61½	61⅝	61½
„	Oblig. N. te Amst.	5	„	79⅛		
„	Nieuwe te Amst. 1864	5	„	70		
„	Nationale	5	„	65⅜		
„	Aand. A.º 1839	*f*		506	507	507
„	Aand. A.º 1864	*f*		96¼	96½	96¼
„	Prior.-Loten	*f*		135½		
Mexico	Oblig. Nieuwe 1864	3	„	24⅛		
„	dito Volgefourn.	*f*		157½		
Turkije	Obligatien	6	„	47⅞	48⅛	48⅛
Vereen. St.	losbaar 1882	6	„	68 3/16	68 7/16	68 7/16
„	Geconfeder.	8	„	⅜	½	⅜
Ohio	Obligatien	7	„	63		
„	Atl.-Obl. te Londen	8	„	85½		

Met eenigen handel leverde de beurs weinig verandering op.

Het Comité der Effecten-Handelaren,
C. D. H. DIJXHOORN, Secretaris.

LAATSTE PRIJZEN TEN DRIE URE:

Spanje, Binnenl. 6/m., 3 pc., 41. Grenada, Hectares, 64 Cts. Mexico, Nieuwe Loten, *f* 28. Turkije, Oblig., 6 pc., 48⅛, ⅛, ⅛. Vereen. Staten, losbaar 1882, 6 pc., 68⅛; ¼; ⅜. Geconfed., 8 pc.; ⅜; ¼; ⅜; dito gebl. disconto, ⅜.

Amsterdam 11 Mei.

				l. k.	h. k.	g. k.
Nederl.	Werkel. Schuld	2½	pCt.	61 11/16	62	61¾
„	dito dito	3	„	72½	72 13/16	72⅝
„	dito dito	4	„	95 9/16	95⅞	95 9/16
„	Handelm. op reso.			144¼	144¾	144⅝
„	dito a cont.	4½	„	144¾		
„	Leen. Holl. Spw.	4	„	91		
„	Obl. 1838	4½	„	109		
„	Aand. Centraalm.			40	42½	41
„	Obl. Centraalm.	*f*		123	124	
„	Expl. St.-Spw.			92		
„	Nat. Hyp.-Bank.	4	„	93⅛		
België	Cert. Adm. Bank.	2½	„	52¼		
„	Cert. bij Rothsch.	2½	„	52	53	52¾
Spanje	Obligatien	2½	„	38⅝	38⅞	38⅞
„	dito Buitenl.	3	„	46⅛		
„	dito Binnenl.	3	„	40⅞	41⅜	41⅜
Portugal	Obligatien	3	„	46 11/16	47	46⅞
„	dito 1856/63	3	„	46 11/16	47	46⅞
Rusland	Hope 1798/1816	5	„	96¼	96⅜	
„	Cert. 1828/29	5	„	100⅛		
„	Cert. Adm. Hamb.	5	„	67⅛		
„	Inschr. 6de Serie	5	„	82⅞	83⅛	83⅛
„	Obl. Lond. 1862	5	„	88	88½	
„	Obl. 1864 te Amst.	5	„	92⅝	93⅜	92¾
„	dito dito 1e Leen.	4½	„	84¾		
„	d.º bij Hope 1860	4½	„	85	85⅛	
„	Cert. 1840	4	„	69⅛		
„	Ins. 2e/3/4 Leen.	4	„	69		
„	d.º d.º Lond.	3	„	53⅞		
„	Cert. in Assign.	6	„	44⅜	44½	
„	Spw.-Actien	*f*		190¼	190¾	
„	Oblig. Hypotheek	4	„	154½		
„	Aand. Rs. 100	*f*		167	167½	
Polen	Obligatien	4	„	70		
Pruissen	Oblig. 1859	5	„	101⅞		
„	Aandeelen	*f*		226		
Oostenrijk	Oblig. Goll en Co.	4	„	48		
„	Obl. Met. Oude	5	„	61 7/16	61 9/16	61 9/16
„	dito dito	2½	„	31⅛	31 5/16	31 5/16
„	dito Rente Amst.	5	„	79⅛	79⅜	
„	dito Nation. 1854	5	„	65¼	65 5/16	65 5/16
„	dito in Zilver 1864	5	„	70		
„	Aand. Nat. Bank	*f*		863		
„	Ween. Ad. 1854	*f*		238		
„	dito dito 1860	*f*		504½	506	
„	dito dito 1864	*f*		96¼		
„	Fr. Oost. Spw. Obl.	*f*		124½		
Italië	Cert. en Inschr.	5	„	59¾		
„	bij L. B. en B. Z.	*f*		60¾		
Griekenl.	Oblig. 1825	5	„	18½		
Turkije	Binnenl. Oblig.	6	„	48⅛	48 11/16	48 11/16
„	d.º Cert. te Amst.	*f*		140½		
Ver. Stat.	Obligatien 1874	5	„	61⅜	61 7/16	61⅜
„	dito 1881	6	„	67⅞	68 1/16	68
„	dito 1882	6	„	68	68¼	68⅛
„	dito Louisiana	5	„	73½		
Illinois	Spoorw.-Aand.			80¾	81	
„	Holl. Cert.			81⅜	81¾	
„	Obl. Cons. Bonds	7	„	77	77¼	
„	Redempt. Bonds	6	„	67¼		
Ohio	Spoorw.-Oblig.	7	„	62½	63	62⅞
Brazilië	Oblig. 1863	4½	„	80⅜		
Mexico	Obligatien 1851	3	„	24⅞	25	25
„	dito 1864	3	„	24	24⅛	24⅛
Grenada	Gest. Werkel.			12 3/16		
„	Gest. Uitgest.			6 11/16	6¾	
Venezuela	Obligatien	3	„	16⅝	16¾	
„	dito	1½	„	8¾		
„	Leen. 1862	6	„	38⅞		
Ecuador	Oblig. 1855	1	„	12⅛		

Ned-Ind. Handels-Bank, 88. Portugal, Oblig. uit Conv. 1863, 3 pc., 46 3/16. Oostenrijk, Pandbr. in Zilver, *f* 208; Metall. diverse datums, 5 pc., 60⅝. Griekenl., Oblig. Roode, 5 pc., 18¼. Tunis, Oblig., 178¼. Ohio, Debentures, 8 pc., 85¼. Mexico, Aand. Volgefourn., *f* 157¾, 158; Bewijzen Coupons, 13½, 13¾. Grenada, Hectares, 62 Cts.

KOERS VAN HET GELD:

Aan de Beurs: Beleen. 4, Prolong. 3½, Disc. 3½ pc.
Bij de Ned. Bank: Beleen. op effect. 4, op goed 4; Disconto Wissel 3½, promessen 4 pc.

Holl. fondsen waren heden weder zeer aangeboden bij geringe vraag, zoodat de prijzen verderen teruggang ondervonden. Aand. Centraal-Spoorweg blijven zeer gezocht, en verbeterden zich heden weder 1½ pc. Spaans. hebben zich van de jongste dalingen een weinig hersteld; vooral de 2¼ pcts. In Russen was de stemming zeer gedrukt, behalve 6de Serien en Loten, die beter waren. Turken zijn 1 pc. gerezen door inkoopen welke het verlaagde standpunt der vorige dagen hadden uitgelokt. In Amerik. had eene reactie van ca. ½ pc. plaats, maar op de lage prijzen is tamelijk veel gekocht, waardoor zij ten slotte weder iets opliepen.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 26.12½; dito Nationale *f* 27.80; Bank-Act. *f* —.—; div. Engels. per £ *f* 11.75; Engelsche Russen *f* 11.75; Fransche Spanje *f* 55½; Belgische *f* 55½; Pruiss. *f* 34½; Spaans. Piasters *f* —; Hamb. Russen *f* 30½; Russen in Z. R., *f* 30½; Pools. in fl. *f* —; dito in Roeb. *f* —. Turksche Coupons *f* 11.47½; Spanje in Roeb. fr. —. Amerik. Goud Dollars *f* 2.36; dito in papier *f* —.—. Ween. Bank-Actien —.

OFFICIËLE WISSELKOERSEN.

ROTTERDAM 11 Mei.

		per	op	
Londen	disc. 4½ %	£ 1	3/m.	*f* 11.69
			2/m.	„ 11.73½
			kort.	„ 11.83
Parijs	„ 3½ %	fr. 100	3/m.	„ 46.52
			2/m.	„ 46.66
			kort.	„ 47.05
Antwerpen	„ 3½ %	fr. 100	3/m.	„ 46.45
			kort.	„ 46.85
Hamburg	„ 2½ %	M. B. 40	3/m.	„ 34.95
			2/m.	„ 35.—
			kort.	„ 35.15
Bremen	„ 5 %	Ls. d'or Th. 100	3/m.	„ 189.40
Berlijn	„ 4 %	Th. 100	3/m.	„ 171.—
			kort.	„ 172.50
St. Petersb.	„ 5½ %	Rs. 100	3/m.	„ 151.—
Frankf. a/M	„ 3½ %	s. w. fl. 100	3/m.	„ 98.20
			kort.	„ 98.80
Augsburg	„ 3½ %	s. w. fl. 100	3/m.	„ 98.—
Weenen	„ 4 %	o. w. fl. 100	3/m.	„ 105.—
Triëst	„ 4 %	o. w. fl. 100	3/m.	„ 104.75
Venetië	„ 4 %	o. w. zilver fl. 100	3/m.	„ 112.—
Livorno	„ 5 %	Ls. 100	2/m.	„ 46.—
Genua	„ 5 %	Ls. 100	2/m.	„ 46.—
Napels	„ 5 %	Ls. 100	2/m.	„ 46.—
Lissabon	„ 5½ %	Crs. 40	3/m.	„ 40.—

Disc. van Wisselbrieven 3½ pc., van Promessen 4 pc.
Rente van deposito-gelden bij de Kassiers 3 pc.

AMSTERDAM 11 Mei.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen	11.75	g	11.83½	g	Madrid	231	g	—	g
Parijs	55 13/16	g	56 7/16	p	Cadix	231	g	—	g
Bordeaux	55¾	g		g	Sivilië	229	g	—	g
idem ½/m.	56⅛	g	—	g	Bilbao	229	g	—	g
Hamburg	34 13/16	g	35⅛	g	Lissab.	40	g	—	g
Genua	46½	g	—	g	Porto	40	g	—	g
Livorno	46½	g	—	g	Petersb.	150	g	—	g
Napels	46½	g	—	g					
6 Weken.			**Zigt.**		**6 Weken.**			**Zigt.**	
Weenen	106	p	—	g	Frankfort	98	g	—	
Augsburg	98	g	—	g	Rotterd.	⅛			

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN.
op 11 Mei 1865. — 8 ure v. m.

NAMEN der *plaatsen*.	BAROMETER te Maastr. en versch. gister. av. 8 u.	hedenmr. 8 u.	WIND. rigting.	kracht.
Groningen	† 1. 1	— 0. 1	W.N.W.	0
Helder	† 0. 6	— 0. 3	N.W.	1
Vlissingen	† 0. 2	— 1. 5	N.N.O.	2
Maastricht	749. 8	751. 0	Z.W.	5

Grootste verschil { gisteren avond G 1. 1 M / heden morgen M 1. 5 V

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (N.O.) *Aangekomen*
11 mei *Gondola*, Barron, Kaap de Goede Hoop (met lading van het afgekeurde schip *Johannes*) (vertrok n. Helvoet)
Adler, Ström, Jamaica
Estrella, Pamplona, Santos
Sara (st.), Londen
Kortenaer, Schuchard, Hellevoetsluis (vertrok n. Batavia)
Vertrokken.
11 *Antonia Petronella*, Voorendijk, Soerabaija (is terug uit zee en op de reede geankerd)
Grootmeester Nationaal, Giesse, Batavia

Hellevoet (N.) *Aang.*
11 mei *Delphin*, de Haan, New-York
Malangen, Sörensen, Manzanilla
Augusta, Nylen, Cheribon (vertrok 5 jan.)
Zephyr (st.), Londen
Lord Raglan (st.), Newc.
Burger, Bartels, d.º
Gleaner, Press, St. Davids
Enigheden, Grönbeck, Greenock
Rebecca Abrahamsen, Norbye, Saxkjöbing
Frederike Louise, Laer, Dantzig
Ceres, Olsen, Svendborg
Harmonie, Douwes, Windau
Pegasus, Christensen, Randers
Active, Nicholsen, Aarhuus
Edeline, Ipsen, Frederikst.
Odensee, Hansen, Odensee
Lena, Madsen, Assens
Oroe, Thoroe, Ystad
Gondola, Barron, Brouw.
Vertrokken.
11 *Adm. Ver-Huell* (st.), Havre
General Lee (st.), Dublin
Cosmopolitan (s), Londen
True Briton, Rogers, Newcastle
Active, Cronberg, Stettin
Immanuel, Bjerkness, Holmstrand
Gothenburg (s), Gothenb.
Hammonia (s), Hamburg
Kortenaer, Schuchard, Brouwershaven

Brielle (N.N.W.) *Aang.*
11 mei *Alfred*, le Clercq, Nantes
Leo (st.), Londen
Seagull (st.), Hull
Heinrich, Ahrens, Nyekjöbing
Vertrokken.
11 *Zealous* (st.), Harwich
Albert (st.), Hull

Maassluis (N.O.) *Vertr.*
11 mei *Prins v. Oranje* (st.), Duinkerken
Statesman, Belton, Newc.
Jabez, Lucas, dito
Albion, Mallett, Boness

Texel *Aangekomen*
10 mei Z. M. transp. *Heldin*, komm. Stort, Batavia (l. v. Kaap de G. Hoop)
Alfred the Great, Lentett, Batavia (l. v. Simonsbaai)
Maximiliaan, Schill, Suriname
Rampacher, Jahn, Galatz
Stad Appingedam, Ohlsen, Benicarlo
Stad Workum, Stenders, Londen
Roelfina Johanna, Drewes, d.º
Voorwaarts, Lukkien, d.º
Crocus, Philips, Sunderl.
Louise, Retsky, Dantzig
Twee Vrienden, Ebes, Leba
Medea (st.), Kopenhagen
Prinds Christian August, Tofte, Frederikstad
Noordstar, Tobiassen, d.º
Freya, Ehlen, Drammen
Richard & Clara, Olsen, Tonsberg
11 *Diana* (st.), Londen
Min. Thorbecke (s), Hull
Vertrokken.
10 *Zephyrus*, Elliott, Newc.
Fortuna, Niemann, Stettin
Maria Paulina, Paulsen, Frederikstad
Gesina, Lindeboom, avontuur
11 *Willem I* (st.), Hamburg (Z.Z.O.—W.)

Vlie *Aangekomen*
9 mei *Amicitia*, de Groot, Dantzig
Jantina, Tak, Falkenberg
Familien, Pedersen, Flensburg
10 *Anne Kirstine*, Jörgensen, Fanoe
Gouvern. v. Ewijck (st.), Hamburg
Vertrokken.
9 *Concordia*, Hendriksen, Oudsoen

Oostmahorn *Vertr.*
8 mei *Pietronella*, de Vries, Weymouth
Karsina Hendrika, Waterborg, Douvres
Allegonda Margaretha, Gort, Ipswich

Vlissingen *Aang.*
10 mei *Southern Belle*, Benson, Buenos-Ayres n. Antwerpen
Vertrokken.
7 *P. Pendleton*, Dalglish, Tarante
8 *Broedertrouw*, de Grooth, avontuur

—o o—

Buitenl. HAVENS.

Port Philip *Aangek.*
vóór 25 mrt. *Susanne*, Vonck, Rotterdam
Emilie, Bruynseels, d.º
Maria Diederika, v. Marion, d.º

Rio-Grande *In lading*
31 maart *Hillegonda*, Heikamp, Antwerpen

Napels *Aangekomen*
1 mei *Zwerver*, Höster, Amst.
4 *Reyna*, de Jonge, dito
5 *Confiance*, Brongers, dito

Nantes *Vertrokken*
7 mei *Marie Eulalie*, Curet, Rotterdam

Paimboeuf *Aang.*
8 mei *Petite Paysanne*, Tesserot, Rotterdam
Vertrokken.
8 *Deux Associés*, Coriton, Rotterdam

Queenstown *Vertr.*
8 mei *Esperanza*, Brehaut, (v. Fernambuck) Rott.

Cardiff *Aangekomen*
8 mei *Flora*, Hanson, Amst.
Vertrokken.
8 *Guurtje & Maria*, Flens, Manilla
Burgem. Dannenborgh, Visker, Terranova
Gebroeders v. d. Beek, Walig, Singapore

Newport *Vertrokken*
8 mei *Idea*, Delahoyde, Dordrecht

Portmadoc *Vertr.*
9 mei *Charles Souchay*, Timothy, Rotterdam

St. Mary's (Scilly) *Vertr.*
6 mei *Betsy Rowe*, Rowe, Rotterdam

Falmouth *Aangek.*
9 mei *Carl*, Petersen, Samarang n. Amst.
Vertrokken.
8 *Jacoba Catharina*, Nieveen, (v. Smyrna) Bristol
9 *Voorwaarts*, Doewes, (v. Triëst) Bremen
Junior, Tunteler, (v. Smyrna) Bristol

Fowey *Vertrokken*
9 mei *Thetis*, Butterill, (v. Par) Rotterdam

Bij **Portland** *Aangek.*
8 mei *A. R. Falck*, v. d. Plas, Java n. Amsterdam

Bij **Sandgate** *Aangek.*
9 mei *Vereeniging*, v. Noord

Deal *Gepasseerd*
8 mei *Gesina*, de Boer, Amsterdam n. Nantes
9 *Alida Pronk*, Scholtens, Newcastle n. Triëst

Zuid-Voorl. *Gepass.*
8 mei *Galatea*, Gerritz, Hamburg n. Macassar

Londen *Aangekomen*
9 mei *Sika*, Venema, Emden
10 *Herstelling*, van 't Veer, Workum
Visscherij, Fortuin, dito
Twee Broeders, van Kempema, dito
In lading.
Jeltina, Korter, Riga
Uitgeklaard.
10 *Phemie*, Arnold, Middelb.

Lynn *Aangekomen*
8 mei *Anna Maria*, Jager, Marseille

Middlesbro' *Aang.*
9 mei *Graceful*, Fletcher, Rotterdam

Sunderland *Aang.*
8 mei *Barbara*, Barrett, Nieuwe Diep
Perseverancia, Rotterdam

Shields *Aangekomen*
9 mei *Margaretha Antina*, de Boer, ...
Grietje Huisman, Kuipers, Delfzijl
Anna Margaretha, Lucas, Rotterdam
Kinderdijk, Verdoes, d.º
Advena, Hales, N. Diep
Mohawk, Hunter, d.º
Vertrokken.
9 *Lavinia*, Allister, Schied.
Zeilklaar.
Graces, Coward, Dordt

Newcastle *In lading*
8 mei *Joseph Willem*, Bik, Batavia
Wilhelmina, Nagel, St. Petersburg
Jantje Tuinema, Sikkens, Koningsbergen
Gebroeders Visser, Faber, Odensee
Catharina, v. d. Meulen, Aalborg
Vier Gebr., Woudstra, Amsterdam

Gent *Aangekomen*
8/9 mei *Geertje Dijkstra*, Veninga, Messina

Hamburg *Aang.*
9 mei *Lida*, Zuiderduin, Puerto Cabello
Gezina, Niessen, Amst.

Op de **Elve** *Aangek.*
10 mei *Henrica* (Ned. sch.), Smyrna n. Hamburg

Cuxhaven *Vertr.*
10 mei *Cornelia & Maria*, de Joode, Rio-Grande

Bremerhaven *Aang.*
9 mei *Castor*, Boekhout, Frederikstad

Warnemunde *Aang.*
7 mei *Geerdina*, Visser, Amsterdam

Stettin *Vertrokken*
8 mei *Aaltje Brongers*, Kuperus, St. Petersburg

Swinemunde *Aang.*
9 mei *Gebroeders*, Loodijzen, Amsterdam
Jacoba, Muntendam, Hamburg

Stolpmunde *Aang.*
5 mei *Jantina Catharina*, v. Dijk, Rostock
6 *Bijka*, Gort, Aarhuus
Vertrokken.
4 *Trijntje Meijer*, Tonkens, Schiedam
6 *Karen Maria*, Jurgensen, d.º

Dantzig *Aangekomen*
8 mei *Industrie*, Puister, Sunderland
Diana, Fijn, Amsterdam
Sophia, Hansen, d.º
Sophie, Vonk, Wolgast

Pillau *Aangekomen*
8 mei *Albertha Roemeling*, de Vries, Amsterdam
Froukina Hillechina, Oosterhuis, dito

Bolderaa *Aangek.*
4 mei *Henriette*, Kjoloe, Amsterdam
5 *Jeltina*, Wessels, Rott.
Zeelust, Keun, Harlingen
Flora, Jongebloed, Newc.

Stockholm *Uitgekl.*
5 mei *Rubbens* (st.), Amst.

Gothenburg *Aangek.*
5 mei *Trouw*, Bosker, Amst.
Uitgeklaard.
5 *Jenne Nollen*, de Goede, Engeland

Odensee *Vertrokken*
1 mei *Zwaantje Klein*, Drent, Holland

Assens *Aangek.*
1 mei *Eendragt*, Boer, Kopenhagen

Fredericia *Vertr.*
4/5 mei ...., H.C. Grönvold, Holland

Aalborg *Vertr.*
29 apr. ...., J. P. Meeter, Schiedam

Kopenhagen *Gepass.*
8 mei *Wietska*, Bos, Newcastle n. St. Pet.
Aangekomen.
8 *Christina*, Vos, Newc.

Elseneur *Aangek.*
6 mei *Anna Maria*, Bakker, Bergen n. St. Petersb.
7 *Geertr. Anna*, Schrikkema, Newcastle n. dito
Afiena, Potjewijd, dito n. Riga
Maria Reifina, de Groot, dito n. St. Petersburg
Vertrokken.
6 *Dina Reyna*, Brons, (v. Livorno) St. Petersb. (na van 2 december af overwinterd te hebben)

—o-o—

Rotterdam 11 mei. Volgens telegrafisch berigt van Calcutta van den 8 mei, is het Ned. schip *Gebroeders Houtman*, kapitein Withof, den 24 april aan den mond der rivier van Rangoon totaal verongelukt.

Dordrecht 10 mei. Het schip *Ægidia & Pauline*, kapit. P. P. Hoogland, van hier naar Sydney, was den 7 dezer, des morgens ten 8 ure, op de hoogte van Dungeness; alles wel aan boord.

Amsterdam 11 mei. Het Nederl. schip *Agatha*, kapitein Valom, van Bergen naar Riga, is, volgens telegram uit Libau, d. d. 7 dezer, zuidwestwaarts van laatstgemelde haven gestrand; het schip is wrak geworden, doch het volk gered.

— Het schip *Wilhelmina & Elise*, kapitein Wiersma, zou ult. maart van Uruguay naar het Kanaal vertrekken.

Reval 1 mei. Den 29 april zijn de eerste schepen hier gearriveerd. Van Wrangelsholm oostwaarts op zit het ijs nog vast en men denkt dat de vaart naar Kroonstad of St. Petersburg nog wel drie weken lang gestremd zal zijn.

Londen 10 mei. Aangaande den Papenburger schoener *Johann Friedrich*, kapit. van der Wijk, den 1 december ll. van Fernambuck naar het Kanaal vertrokken, heeft men sedert niets vernomen.

Madras 3 mei. Het schip *Daphne*, kapit. Foreman, van Bombay n. Liverpool, is den 18 april gezonken, doch de bemanning gered.

—o-o—

Gepraaid:

14 maart, op 26º ZB. en 4º WL., *County of Lanark*, van Java n. Rotterdam.

8 mei, bij de Galloper, *Commewijne*, Klint, van Amsterdam naar Suriname.

—o-o—

Hellevoet *Zeilklaar*
Mozart, Smith, Cardiff

Amsterdam *Vertr.*
10 mei *Accra*, Oelhoorn, Kust van Guinea

—o-o—

RIVIERBERIGT.

Rotterdam. Hoog water 12 mei: 1ste getijde 4 ure 27 min.; 2de getijde 4 ure 51 min.

Arnhem. Waterhoogte 11 mei 1.54 el (gev. 3 d.)

Keulen. Rijnhoogte 11 mei 7 voet 5½ d. Rijnl. (gevallen 1½ d.)

Dusseldorp. Aangekomen 11 mei: B. Giesen van Amsterdam met 2122 c.

—o-o—

Aang. Passagiers.
Te Nieuwe Diep:

Van Suriname, per *Maximiliaan*, kapt. Schill: mevr. P. Bennernagel; mevr. B. M. Alma, geb. Brunting, en 4 kinderen; de heeren G. J. van Dijk, echtg. en 2 kind., en J. J. Bennernagel.

Vertr. Passagiers.
Van 't Nieuwe Diep:

Naar Soerabaija, per *Petronella*, kapit. Strootman: de heer Schudel.

Naar Padang, per *Pauline Constance Eleonore*, kapit. van Ingen: de heer J. Boon, echtgenoot en kinderen.

CARGALIJSTEN.

Rotterdam.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 217 k. Indigo, N. H. M.; 313 coll. Diversen, J. H. Claus en Co.; 43 k. Indigo, 1 b. Vellen, C. L. Ringrose en Co.; 2 k. Indigo, 5 k. Schellak, 11 v. Olie, van der Kun en van Schelle; 20 k. Indigo, 2 v. Koffij, 1 k. Thee, Koch en Vlierboom; 2 k. Indigo, 5 v. Koffij, 13 b. Saffloer, F. A. Voigt en Co.; 19 k. Indigo, W. Bunge en Co.; 59 coll. Diversen, Lenders en Co.; 10 k. Schellak, 10 k. Gom, 81 z. Koffij, A. Th. Sölling en Co.; 142 coll. Diversen, C. Hemmann en Co.; 5 v. Koffij, 23 b. Katoen, C. Steinweg; 1 v. Rum, 19 k. Indigo, C. P. Sander en Co.; 3 v. Bier, 1 k. Koopm., G. P. Ittmann en Zn.; 100 b. Gambier, Boudier en van der Tak; 40 z. Cachou, van Duura en Versteeven; 20 z. Zaad, Bernicke en Crull; 37 k. Wijn, C. J. Bosman; 2 v. Bier, 3 coll. Koopm., 50 v. Talk, 1 pakk. Koopm., Boomer en Co.; 4 coll. Mosterd, A. Voorrips; 18 k. Blik, Deurvorst en de Bruyn.

LEITH, Marie Stuart, H. L. Hansen. — 4 b. Manuf., van der Kun en van Schelle; 1 b. Koopm., L. Berger; 1 v. Bier, Hudig en Pieters; 1 v. Glas, J. Bos en Zn.; 2 b. Garen, 1 k. Koopm., J. H. Claus en Co.; 2 k. en 23 b. Garen, C. L. Ringrose en Co.; 1 b. Gom Elastiek, G. P. Ittmann en Zn.; 2 v. Verw, D. H. en W. Pompe; 1 partij IJzer, Order.

WORKINGTON, Heedfull, D. O. Thomas. — 145 t. Gietijzer, Order.

REDON, Stad Enschedé, H. Niggebrugge. — 1 lading Boekweit, Order.

Amsterdam.

MIDDELLANDSCHE ZEE, Irene (st) — 50 k. Drop en 2 k. Zeep, C. Dyserinck en Zn.; 7 k. Wijn, Matthes en Bormeester; 12 f. Wijn, J. N. W. C. Sieburgh; 10 k. Sukade, 10 k. Zeep, van Enst & Dijk; 23 b. Schillen, Schmidt & Hissink; 10 b. dito, M. Wolff; 6 b. dito, 2 k. Drooger, D. M. & C. Watering; 12 f. Wijn, wed. H. Rahder & Zn.; 1 f. dito, W. van Diepen; 5 f. dito, Heybrock en Co.; 110 k. Olie, D. G. Hana; 50 b. Geitenhaar, H. F. G. Kratzenstein; 2 b. Anijszaad, Koppe en van der Hans; 2 v., 10 k. Zeep, Hesterman en Zn.; 100 k. Wijn, W. Brummer; 17 v. Meekrap, Gebr. Gallenkamp; 25 f. Wijn, G. de Vos, te Haarlem; 20 k. Citroenen, C. L. Engelberts en Zn.; 4 b. Amandelen, G. T. Meijer; 6 k. Albastwerk, Schaaf en Suur; 146 k. Sina'sappelen, Liotard en Co.; 1640 Vliezen, C. Hemmann en Co.; 20 b. Sehillen, E. E. Visser en Zn.; 36 b. Schillen, 59 k. Zeep, 25 k. Zwavel, 100 k., 7 f. Wijn, 3 b. Hennep, 50 k. Planten, 30 f. Olie, 9 b. Zoethout, 6 k. Dadels, 6 b. Amandelen, 500 m., 128 coll. Koopm., aan Diversen; 3270 marmeren Vliezen, 10 v. Honig, 4 v. Talk, 61 k. Sukade, Order.

TRIEST, Catharina, Bakker. — 40 v. Krenten, 83 v. Rozijn, 1 v. Pruimen, 2325 staja Lijnzaad, Order.

TRIEST, Theresia, Wekenborg. — 2865 star. Lijnzaad, J. Duyvis, te Koog aan de Zaan; 173 v. Krenten, 5. v. Rozijnen, 60 b. Sumak, Order.

ALICANTE, Godelevus Bernardus, Kral. — 1 partij Matten, 25 f. Wijn, Order.

OPORTO, Johannes, Rieke. — 14 f. Wijn, J. Rahder; 4 f. dito, Schimmelpenninck en Kruymel; 9 f. dito. E. en J. Slaghek; 20 f. dito, Wed. H. Rahder en Zn.; 157 f. en 2 k. dito. 4 k. Diversen, Order.

BORDEAUX, Ondine (st.) — 48 oksh. Wijn, Levert en Co.; 8 oksh. dito, L. H. Anten en Vorder Hake; 5 b. Amandelen, D. van der Werff; 10 f. Terpentijnolie, M. Hafkenscheid en Zn.; 93 oksh. Wijn, G. de Vos en Co., te Haarlem; 201 k. Brandewijn, Blaauw en Co.; 10 b. Zoethou, N. C. H. Hesterman en Zn.; 31 k. en 3 vs. Pruimen, J. N. Goldschmidt en Zn.; benevens eenige partijen Wijn, Gedistilleerd en Vruchten, Order.

Handelsberigten.

Schiedam 11 Mei.

Moutwijn per Ned. Vat zonder Fust ƒ 10.—.
Jenever . . . . . . » 15.50.
Amst. Proef . . . . . » 16.75.
Zonder de Belasting.
Spoeling per Ketel............ ƒ 0.60

Delft 11 Mei.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest ƒ 45 a 51; ter markt zijn verkocht 1139/8, 189/16.

Dordrecht 11 Mei.

Granen, Zaden enz. Niettegenstaande de aanvoer van Zeeuws., Vl. en Overm. Tarwe heden kleiner was dan vorige week, bestond voor dezelve weinig kooplust. — Zomer-Tarwe traag en 10 c. lager afgegeven; Jarige Zeeuws., Vl. en Overm. ƒ 8.20 a 8.50, Nieuwe dito ƒ 7.30 a 7.60, afwijkende en Blaauwe ƒ 5.90 a 6.70, Zomer-Tarwe ƒ 6.10 a 7. Rogge. Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond tot vorige prijzen eenige vraag; Zeeuws., Vl. en Overm. ƒ 5.20 a 5.70. Gerst. Winter en Zomer ging traag van de hand; Zeeuws., Flakk. en Overm. Winter ƒ 4.10 a 4.80, Zomer dito ƒ 3.50 a 4.10. Spelt wordt steeds weinig getoond en waren de aangevoerde partijtjes van ƒ 3.40 tot ƒ 3.60 vlug te verkoopen. Haver. Inl. Voeder wordt door benoodigden 20 c. duurder betaald; Dikke daarentegen traag en 10 c. lager verkocht; Zeeuws. en Inl. Voeder ƒ 2.60 a 3.20, Dikke dito ƒ 3.30 a ƒ 3.70. Boekweit door afnemende behoefte wederom lager, als Peel per 2100 Ned. ℔ tot ƒ 190 afgegeven. Paardenboonen vonden minder vraag en waren de aangevoerde Zeeuws. en Overm partijtjes van ƒ 5 tot ƒ 5.50 gemakkelijk te koopen. Duivenboonen onveranderd, bij gerijven van ƒ 6.20 tot ƒ 6.80 verhandeld. Witte Boonen. Voor dezelve begint de behoefte genoegzaam op te houden en daarom moesten de aanzijnde soorten wederom lager, als Walchersche van ƒ 13 tot ƒ 14 en Zeeuwsche van ƒ 10 tot ƒ 12 naar kwaliteit, afgegeven worden. Bruine Boonen eveneens lusteloos, en Vl. en Zeeuwsche van ƒ 8.50 tot 12 naar kwal. gemakkelijk te bekomen. Bl. Erwten vonden ook weinig vertier, en konden de aanzijnde Zeeuwsche en Flakk. naauwelijks vorige prijzen van ƒ 6.20 tot 6.80 opbrengen. Koolzaad door meerder aanbiedingen traag, en is alleen Overm. en Zeeuwsch Zakgoed van £ 68, 67, tot 66 naar kwal. kunnen geplaatst worden. Op 9 vat in Sept. en Oct. te leveren werd hetzelve tot £ 75 gelaten. Lijnzaad blijft tot verlaagde prijzen, als 114 ℔ Odessa tot ƒ 370 en 110 ℔ St.-Petersb. tot ƒ 310 aangeboden. Hennepzaad onveranderd; mooi Inl. als vorige week tot ƒ 280 van den zolder te koopen. Kanariezaad stil; de aanzijnde Overm. partijtjes waren van ƒ 6.50 tot 8 naar kwal. bezwaarlijk te plaatsen. Raapolie. Vlieg. prijshoudend, tot ƒ 39¾ bij partij verhandeld, daarentegen op lev. der najaarsmaanden slap en tot ƒ 40 dooreen met genegen verkoopers. Lijnolie onveranderd; Vlieg. ƒ 35 gedaan. Raap- en Lijnkoeken met weinig vraag; harde Raap- ƒ 80 a 82; dito Lijn- ƒ 100 a 110, per 1040 st.

Gouda 11 Mei.

Vee met geringen aanvoer maar vluggen handel.
Boter. Goe- ƒ 1 a ƒ 1.16, Wei- ƒ 0.88 a ƒ 0.94.

Amsterdam 11 Mei.

Koffij. Afgedaan 1800 b. Padang, per Bulgersteyn en Tinnevelly, tot diverse prijzen.
Rogge. Heden verkocht op lev. Oct. ƒ 164.
Koolzaad op 9 v. Olie in Oct. tot £ 74½ gedaan.
Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:
Katoen. Loomo markt; wederom ⅛ lager bij gisteren. Afgedaan 6000 b.

Sneek 10 Mei.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest ƒ 47.50. Aangevoerd werden 1147/4 en 85/8 ton.
Kaas. Heden zijn de prijzen geweest: Kanter- ƒ 25 a 29.50, Nagel- ƒ 27 a 30, Aangevoerd werden 1457 Ned. ℔.
Veemarkt. Aangevoerd werden 330 Koeijen, 30 Kalveren, 205 Schapen en Lammeren, 130 Varkens en 200 Biggen. De prijzen waren: Koeijen van ƒ 58 tot ƒ 205, Kalveren van ƒ 9 tot ƒ 32, Schapen van ƒ 11 tot ƒ 27, Lammeren van ƒ 3 tot ƒ 8, Varkens van ƒ 29 tot ƒ 77, Biggen van ƒ 5 tot ƒ 15; handel vlug.
Huiden. Koe- 13 c., Bullen- 12 c., Pinken- 16 c., ligte 20 c., Kalfsvellen ƒ 2.10.

Londen 10 Mei.

Suiker flaauw; van W. I. werden slechts 372 v. verkocht. 300 b. bruin Mauritius bedongen 29/6. Geraff. flaauw; mooije lompen 43/, 50 v. Crushed B en H n.º 1 bedongen per Aug. 30/1½ v. a. b. **Rum.** Leewards 1/7½. **Koffij.** Native Ceylon stil; bruin 69/ a 70/. **Thee** stil; good Sound Congo 12 d. **Rijst** vast; laag Bengal 12/ a 12/9. **Indigo** iets meer gewild. **Cochenille** in veiling 1 a 2 d. hooger. **Jute** stil. **Hennep** stil; Manilla Lopez £ 41.5/. **Katoen** stiller. **Lijnzaad** in een doen; Calcutta op levering 54/ a 54/6. **Metalen.** Tin in een doen; Straits £ 93 a 95. IJzer. Schotsch Giet- 54/ cont., 54/9 op 1 m. **Oliën.** Lijnstil; 31/9 a 32/; Raap- vast 41/6; Patent- 44/; Cocos- vast 40/ en 43/; Palm- vast 36/6; Terpentijn- flaauw, verkoopers 58/, op levering 56/; Petroleum- 2/0¼ d. **Harst** flaauw; prijzen nominaal. **Talk** in een doen; loco 40/6, tot ult. Dec. 41/6.

Graanmarkt onveranderd.

Antwerpen 10 Mei.

Granen zonder handel. **Huiden.** Gedr. M.-V. Koe- 10 kilo 40 c., dito 10½ kilo 39 c.; dito Ossen- 12½ kilo 45 c.; gedr. B.-A. Koe- 10½ kilo 44½ c., dito 9½ kilo 35 c.; dr. Ossen- 11 kilo 49 c., dito 14½ kilo 54 c. **Petroleum** vast, prijzen onveranderd. **Talk.** Inlandsche ƒ 23½.

Havre 9 Mei.

Katoen heden zeer vast, China is fr. 2½ hooger; er werden 900 b. verkocht. **Koffij.** 300 b. Bahia a fr. 73 verkocht. **Suiker** bleef gevraagd; Havana n.º 12 fr. 31½. **Wol.** Vette B.-A. fr. 2.10. **Nitrate de Soda** fr. 16. Maracaibo **Geelhout** fr. 7½.

Avignon 6 Mei.

Meekrap. Napelsche Alizari 18/m. fr. 40 a 40½, dito 30/m. fr. 41½ a 42½. Gemalen Rosé fr. 44 a 45; dito Palud fr. 48 a 50.

Genua 6 Mei.

Koffij stil. **Suiker.** Ruwe met weinig handel. Geraffineerde stil. Holl. Crushed 39½ a 39¾, zijnde iets boven de laatste afdoening. **Olijvenolie.** Puike inlandsche soorten vast doch stil, mindere kwaliteiten met goede vraag. De vooruitzigten voor den oogst zijn gunstig. Tunesische is zeer vast in prijs. Men betaalde voor Riv. Pon eetbare 119 a 121. Riv. Levant 88 a 89. Calabrische gew. 94. Sardinische eetbare 127 a 135, dito gew. 94. Tunesische 100.

Port-au-Prince 15 April.

Koffij hooger op $ 164 a 165, met weinig handel. **Katoen** vast 2¾ $. **Dubloen** $ 232. **Wissel** op Europa $ 256.

Jacmel 11 April.

Koffij $ 156. **Campêchehout** $ 79. **Katoen** $ 2½, Piasters 15.

New-York 26 April.

Katoen met goede vraag tot hoogere prijzen, ord. 35 c., good ord. 42 c., middl. 50 a 51 c., good middl. 54 c., middl. fair 58 c. Verkoopen sedert ll. zaturdag 6500 b. **Asschen** iets hooger, Pot- $ 8 a 8¼, Parel- $ 8¼ a ½. **Was** zonder handel. **Koffij** vast in prijs. **Meel** stil, prijzen lager, State superfine $ 7 a 7.35, extra $ 7.45 a 7.70. **Granen.** Tarwe met meerdere vraag tot vorige prijzen. Rogge. Western $ 1.05. **Terpentijn** $ 2.25. **Harst.** Strained a n.º 2 $ 19 a 23.50. **Petroleum,** ruwe onveranderd op 37 a 37½ c., geraff. stil tot vorige prijzen. **Spek,** dr. gez. Cumberland Cutch 16 a 16½ c. **Reuzel** vast 15¾ a 18 c. **Peper** 21 c. goud. **Klaverzaad** vast 30 c. **Suiker** ¼ c. hooger. **Talk** flaauw 11 a 11¼ c. **Tabak** stil. **Vrachten** stil, naar Antwerpen, Tabak 27/6. **Wissel** (goud) op Londen 108 a 109, Amsterdam 41 a 41½ c., Parijs fr. 5.20 a 5.12½.

In Lading liggende Schepen

Te Rotterdam.

BATAVIA, het snelzeilend 1ste klasse Barkschip Mary & Hillegonda, kapit. P. Walters. Adres bij de Reeders E. Suermondt, Zn. en Co. en de Cargadoors Vlierboom & Suermondt en P. A. van Es & Co.

BATAVIA, het Nederl. Fregatschip Noach, kapit. A. Lupcke. Adres bij Hudig & Pieters.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Joan, kapit. C. La Seur; hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Reeders van Overzee & Co.; bij de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw gebouwd gekoperd Fregatschip Koffijboom, kapit. F. Fokkens, voerende eenen gepromoveerden Doctor en voorzien van eene melkgevende Koe; om in de maand Junij te vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Barkschip Cortgene, kapit. P. Wemmerus Pz. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BOSTON, het snelzeilend Noorw. Barkschip Alliance (5/6. 1. 1.), kapit. Terkelsen; vertrekt spoedig. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Wambersie & Zoon.

BUENOS-AYRES, het Nederl. gekoperd Brikschip Louisa 3/3 1. 1. Veritas 283 R. Tonnen, kapit. P. F. A. Antusch, om spoedig te vertrekken. Adres bij den Bevrachter C. Langelaan en de Cargadoors Ch. Cornelder en Zonen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schip Dankbaarheid, kapit. P. v. d. Wal. Adres bij Seeuwen & Co.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederlandsch Schoener-Brikschip Courier, kapit. T. van Vliet. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Vlierboom & Suermondt.

HAMBURG, Nederl. schip Drie Gebroeders, kapitein J. A. Klein. Adres bij Seeuwen & Co.

HAMBURG, het Hanoversch Schip Catharina, kapit. G. J. Poppen. Adres bij Seeuwen & Co.

HONGKONG (direct), het Nederl. Fregatschip Nova Zembla, kapit. F. Mammos. Adres bij C. Vlierboom & Zonen en Vlierboom & Suermondt, alhier, en B. D. Bosscher & Zoon, te Amsterdam.

NEW-YORK, het snelzeilend Oldenburger Barkschip Sylphide, kapit. C. Ossenbrugge. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het snelzeilend Bremer Fregatschip Magdalena, kapit. H. Henke. Adres bij Wambersie & Zoon.

MAKASSAR, het Nederl. snelzeilend Barkschip Macassar, kapit. P. Vitringa Coulon. Adres bij G. W. Koning Jr. te Rotterdam en Amsterdam, bij de Cargadoors Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer alhier, en Canne en Balwé te Amsterdam.

SAMARANG (direct), met vrijheid Batavia aan te doen om Passagiers te landen, het Nederl. Barkschip Hendrika, kapit. M. van der Valk, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

SINGAPORE, het Nederl. Barkschip Neêrlands Vlag, kapit. T. van den Broek Humfrey. Adres bij de Bevrachters 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters en B. D. Bosscher & Zn., te Amsterdam.

SINGAPORE en HONGKONG, het snelzeilend gekoperd 3 M. Schoenerschip Sophia Amalia, kapit. P. F. van Overklift. Adres bij P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

SINGAPORE en HONGKONG, het Nederl. Driemast Schoenerschip Mary Goddard, kapit. N. N. Adres bij P. A. van Es & Co., te Rotterdam, en de Groot Roelants & Co., te Schiedam.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schip Morgenster, kapit. M. van den Berg. Adres bij Seeuwen & Co.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Galjootschip Jacoba Cornelia, kapit. F. D. Fokkes. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

Amsterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, het gekoperd Nederl. Clipper-Fregatschip Loevesteyn, kapitein C. J. D. Hulshoff. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, en Wambersie & Zoon, te Rotterdam.

CURAÇAO, het Nederl. gekoperd Brikschip Wilhelmina Maria, kapit. W. Postma. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, en P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

KANAGAWA en DECIMA, het Ned. gekoperd Brikschip Bantam, kapit. J. P. Claasen. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, en P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

PADANG, het Nederl. gekoperd Barkschip Brouwershaven, kapit. A. Huizer. Adres bij de Reeders van Overzee & Co.; de Cargadoors de Coningh & Co., te Amsterdam, en Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam.

SOERABAIJA (direct), het Nederlandsch Barkschip Staatsraad van der Houven, kapit. H. Kip. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, en Vroege Nieuwkamp & de Wijs, te Rotterdam.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:

P. J. DE KANTER Jr.,
Wedr. van A. C. BLUSSÉ,
Rotterdam en
11 Mei 1865. M. SLUITER.

Op 27 April 1865 overleed te *Utrecht*, tot diepe droefheid van ons en al zijne Betrekkingen, onze geliefde Vader en Behuwdvader, de Wel Ed. Heer A. DE WILDE, in den ouderdom van ruim 83 jaren.
Mr. C. DE WILDE.
Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.
Eenige en algemeene kennisgeving.
De Overledene heeft verlangd, dat geene uitwendige teekenen van rouw zouden worden aangenomen.
Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst.

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, bij het zoo droevig verlies van ons oudste Zoontje ontvangen, betuigen wij onzen opregten dank.
B. GENTIL.
Kralingen J. A. GENTIL,
12 Mei 1865. VAN VEENENDAAL.

INTERNATIONALE
Crediet- en Handels-Vereeniging
ROTTERDAM.

ALGEMEENE VERGADERING
van STEMGEREGTIGDE DEELHEBBERS in voornoemde Vereeniging, op Woensdag 14 Junij e. k., des namiddags ten 2 ure, in het Locaal *Verscheidenheid en Overeenstemming*, Scheepmakershaven te Rotterdam.
Commissarissen der Internationale Crediet- en Handels-Vereeniging »Rotterdam",
C. P. SANDER, *President.*
J. W. MUNTZ, *Secretaris.*

Al de KWEEKELINGEN, boven de 12 jaar en aan de **Openbare Scholen** werkzaam, worden opgeroepen, terwijl de KWEEKELINGEN van **Bijzondere Scholen** en alle HULPONDERWIJZERS, die deel wenschen te nemen aan de **Lessen der Vormschool tot opleiding van Onderwijzers,** worden uitgenoodigd tegenwoordig te zijn bij de
Opening dier Vormschool,
op Maandag den 15 Mei 1865, 's avonds te *zes* uren, in het Locaal boven het Boterhuis, op de Nieuwemarkt alhier.
In naam der Plaatselijke Schoolcommissie,
G. H. WOLVEKAMP, *Praes.*
L. VAN KOETSVELD, *Secr.*

GEVRAAGD voor *Rotterdam*
een Agent,
tegen Commissie, tot het Verkoopen van **gezaagde en andere Blaauwe Steenen.**
Adres aan de Heeren H. MENTION & FILS, Eigenaars van Steengroeven, sur le Dos-Fanchon, te *Luik.*

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN
Naar LEITH,
het Nederl. Stoomschip **HOLYROOD,** Kapit. W. WEDDELL, vertrekt **Zaturdag 13 Mei,** des morgens vroeg.
Adres bij G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MACGREGOR, Agent te Leith.

Stoombootvaart
TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL.
Voor Passagiers en Goederen.
De Rader-Stoomboot **SEA GULL,** Kapitein J. LEETHAM, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **aanstaanden Zaturdag.**
Adres bij *J. B. CROL & Co.*

DEN ZIEKEN DE GEZONDHEID TERUGGESCHONKEN

DOOR
DE PILLEN VAN HOLLOWAY.
De Maag, de Lever en de Ingewanden.

Er is hoegenaamd niets schadelijks in de zamenstelling van deze bloedzuiverende Pillen, niets dat de teerste gestellen kan beneadeelen. Zij verbeteren den eetlust, wekken de krachten van de maag en van den lever op en regelen de ingewanden. Zij worden insgelijks de zekerste waarborg tegen het overeten en de beschermers van den groei van het ligchaam en de ontwikkeling van den geest. De Holloway Pillen oefenen eene gezonde, herstellende en tonische werking uit op elk inwendig orgaan, en regelen elke ongeordende of verzwakte werking. Zij zijn eenvoudig en derhalve krachtig, bloedzuiverend en verzachtend. Het gebeurt zelden, dat de ongezonde toestanden van de maag of de spijsverduwende toestel lang aan haren op het ligchaam verkregen heilzamen, telkens hernieuwden invloed kunnen weêrstaan, wanneer die Pillen met gezond oordeel en volharding worden ingenomen.

De Pillen van Holloway zijn de beste bekende geneesmiddelen voor de volgende ziekten:

Aamborstigheid.	Geelzucht.
Gal (galziekten).	Lendensmart (lumbago).
Zinkingen.	Schele Hoofdpijn.
Buikpijn.	Verstopping.
Tering.	Benauwdheid op de Borst of Maag.
Stuipen.	Hartkloppingen.
Verzwakking.	Huidziekten.
Bloedgang.	Longtering.
KoningszeerofKliergezwellen	Steen of Gravel.
Vallende ziekte.	Puisten.
Roos.	Waterverstopping.
Zwakte van allen aard.	Vliegende Jicht.
Ziekten der Vrouwen eigen.	Verkoudheid.
Koortsen.	Siphilis.
Leverziekten.	Kramp.
Keelpijn en Keelaandoeningen	Vlekken en Uitwassen.
Jicht.	Hoofdpijn.
Aanbeijen.	Tic-douloureux.
Waterzucht.	Hoest.
Slechte Spijsvertering.	Etterbuilen.
Ontstekingen.	Wormen.
Ziekten der Ingewanden.	

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50. Potjes Zalf... ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 20.95.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij de Heeren M. CLOOS, Apotheker en Drogist, Hang te *Rotterdam*; J. M. VAN RENESSE, Apotheker te *'s Hage*; H. J. GILTAY, Apotheker te *Dordrecht*, en J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*; alsmede in **Holloway's Etablissementen** te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Uit gevoel van menschlievendheid zullen *om niet* raadgevingen worden verstrekt aan de zieken, die zich per brief tot Professor HOLLOWAY wenden, met opgave van hunne bijzondere gevallen.

DE COMMANDIET-KAS.

Neemt Gelden a Deposito.

Op 8 dagen	opvraagbaar a	3 %	Rente	's jaars.
» Een Maand	»	» 4 %	»	»
» Zes Maanden	»	» 4½ %	»	»
» Een jaar na uitgifte		» 5 %	»	»

Bezorgt op de Stad het Incasso.

Voor beneden	ƒ 25,000	a ⅛ %	prov.	's jaars.
Van ƒ 25,000 tot » 100,000		» 1 ‰	»	»
» » 100,000 »	» 200,000	» ¾ ‰	»	»
» » 200,000 »	hooger	» ½ ‰	»	»

Voor Binnenlandsche Wissels wordt volgens een billijk tarief plaatsverlies in rekening gebragt.
De Directeuren,
C. VAN GEETRUIJEN.
V. VAN GEETRUIJEN.
KANTOOR: Wijnstraat, 2—23.

REISWISSELS

van de ROTTERDAMSCHE BANK zijn verkrijgbaar gesteld:

Te **Rotterdam** ten Kantore van de ***Rotterdamsche Bank.***
» **Amsterdam** » » » ***Associatie Kassa.***
» **Leiden** » » » HH. **LIPPMANN, ROSENTHAL & Co.**
» **'s Gravenhage** » » » **SCHEURLEER & ZONEN.**
» **Haarlem** » » » ***Haarlemsche Bankvereeniging.***

Deze **Reiswissels** met daarbij behoorende **Credietbrieven** worden uitgereikt tegen storting van het daarbij uitgedrukt bedrag, **ƒ 100** of **ƒ 500.** Zij zijn betaalbaar gesteld op alle voorname plaatsen der Wereld, en bijzonder geschikt voor Touristen, Badgasten en Mail-Reizigers. Voor onkosten wordt in eens af berekend **ƒ 2.50,** onverschillig tot welk bedrag Reiswissels worden uitgereikt.
DE DIRECTIE.

JAVA, — CHINA, — JAPAN,
voor Passagiers, Goederen en Paketten,
per OVERLAND-MAIL
van MARSEILLE, SOUTHAMPTON of TRIEST
naar **BATAVIA** en **CHINA tweemaal** 's maands,
(van ***Singapore*** als gewoon, per **correspondeerende Holl. Mail.**)
Naar ***Kanagawa* (JAPAN)** via ***Shanghai* tweemaal** 's maands (directe doorvracht).
Per Mailbooten naar *Engelsch-Indië*, *West-Indië*, *Australië*, *Brazilië*, *Kaap de Goede Hoop*, *de Vereenigde Staten van Amerika*, *Turkije*, *Griekenland*, *Venetië* enz., door tusschenkomst van
G. P. ITTMANN & ZOON, *Rotterdam,*
Agenten der Overlandmail (P. & O. Comp.) der Oostenrijksche Lloyd en der Indische Telegraaf Maatschappij.
Agenten: *Amsterdam*, JACOB FABRICIUS; *'s Hage*, F. L. DER KINDEREN.

ROTTERDAM—HARBURG—HAMBURG.
Het Stoomschip **ELVE,** Kapitein G. J. HAIJEN, vertrekt **Woensdag 17 Mei.**
De Agenten P. A. VAN ES & Co.

ROTTERDAM-WEST HARTLEPOOL.
Het Stoomschip ADMIRAL CATOR, Kapitein *F. Moore,*
vertrekt *Zaturdag 13 Mei,* des morgens.
RUYS & KELLAR, *Agenten.*

BOEKVERKOOPING,
door en ten Huize van den Boekverkooper **J. F. H. SCHWAEBE,** in den Oppert te Rotterdam, des avonds ten HALF ZEVEN ure.
HEDEN en MORGEN te zien, van **10** tot **3** ure.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amst.: 7.15, 9.5, 10.32, 1.45, 3.25, 7.40.
» » alleen n. 's Hage: 12.40, 5.45, 10.2.
» » » n. Schiedam op de werkd.: 11.55.
» Amst. n. Rott.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.50.
» 's Hage » » 6.52, 8.—, 9.9, 10.40, 1.47, 4.7, 6.37, 7.50, 9.36.
Aank. te Rott.: 7.35, 8.45, 9.55, 11.25, 2.35, 4.50, 7.25, 8.35, 10.25.

Vertrek van **Rijnspoorweg.**
Rott.: 6.10, 8.15, 10.35, 12.10, 2.20, 3.5, 3.45, 5.50, 8.5, 9.10.
Amst.: 6.15, 6.50, 8.20, 9.55, 11.10, 2.40, 4.25, 6.20, 8.35.
Arnhem n. Utrecht: 6.10, 7.50, 9.45, 10.20, 12.5, 3.35, 6.—, 7.50.
Utrecht n. Rotterd.: 5.15, 7.—, 8.—, 9.5, 10.40, 12.25, 1.15, 3.25, 5.35, 7.35, 9.50.
Aank. te » 7.45, 8.—, 9.35, 10.—, 11.40, 1.55, 2.25, 6.25, 8.—, 8.35, 11.15.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rotterdam n. Antwerpen: 5.15 's morg., 12.15 's midd., 5.15, 's avonds.
» Breda: 7.—, 10.15 's morg., 2.25, 7.20 's avonds.
» Antwerpen n. Rotterdam: 7.35, 10.25, 4.05 (1ste kl.)
» » » Moerdijk en Breda: 3.—, 6.10 's nam.
Aankomst te Rotterdam: 11.55, 2.45, 7.45.

Staatsspoorwegen.
Van Boxtel n. Bergen-op-Zoom 5.45, 8.45, 1.6, 6.10, 7.50.
» Bergen-op-Zoom n. Boxtel 7.10, 11.—, 2.50, 7.45.
» Arnhem n. Zutphen 6.30, 10.45, 2.20, 4.50, 9.20.
» Zutphen n. Arnhem 6.15, 10.50, 2.25, 6.10, 8.10.
» Leeuwarden n. Harlingen 6.—, 9.30, 1.25, 7.25.
» Harlingen n. Leeuwarden 8.—, 12.45, 3.30, 6.15, 9.50.

Centraal-Spoorweg.
Van Utrecht naar Zwolle 8.50, 1.55, 8.5.
Van Zwolle naar Utrecht 7.—, 12.20, 4.25.

Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Reyn, te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
van VRIJDAG 12 MEI 1865, No. 114.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Rotterdam*, gezien de rapporten betreffende den brand, die in den nacht van 25 op 26 April ll. heeft plaats gehad in een pand aan den Steiger, wijk 9, n.° 499.

Gelet op artikel 52 der verordening op de brandweer te Rotterdam (Gemeenteblad n.° 45 van 1857);

Doen te weten: dat aan de manschappen der spuiten van de na te noemen wijken premiën zijn toegekend, als:

De *eerste premie* ad vijf en zeventig gulden, aan de manschappen der spuit van de 4de wijk, waarvan zijn: Brandmeesters, de heeren *P. den Besten*, *W. H. J. Dicke* en *A. de Haas*; Brandspuitmeesters, de heeren *H. J. Spaapen*, *J. C. van Leeuwen* en *N. van Ophemert*.

De *tweede premie* ad vijftig gulden, aan de manschappen der spuit van de 5de wijk, waarvan zijn: Brandmeesters, de heeren *M. J. Mensing*, *J. Hooykaas Jr.* en *J. H. van den Ende*; Brandspuitmeesters, de heeren *A. Sips*, *J. Stok* en *C. van Vianen*.

De *derde premie* ad vijf en twintig gulden, aan de manschappen der spuiten van de 7de en 9de wijk, ieder voor de helft, waarvan zijn: Brandmeesters, wijk 7, de heeren *W. van Eeten*, *J. N. Keyser* en *J. F. Pelt*, wijk 9, de heeren *H. C. Behrens*, *H. van Dormolen* en *C. de Haas*; Brandspuitmeesters, wijk 7, de heeren *L. J. Guittard*, *N. J. Weeldenburg* en *W. Stok*, wijk 9, de heeren *J. de Haas*, *N. Verwaijen* en *J. van Beekum*.

Wordende hiervan bij deze *eervolle melding* gemaakt.

Rotterdam den 8 Mei 1865.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, *de Burgemeester*,
J. L. NIERSTRASZ. J. F. HOFFMAN.

GEMEENTERAAD
VAN
ROTTERDAM.

Zitting van Donderdag 11 Mei.

Deze onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering werd door 32 leden bijgewoond.

Nadat de notulen der vorige vergaderingen gelezen en gearresteerd waren, gaf de Voorzitter kennis, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit tot het doen van eenige af- en overschrijvingen op de begrooting van 1864. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van de heeren *J. Spoel*, *A. van Stolk* Cz. en *A. C. Dalen* berigt, dat zij de benoeming aannemen tot lid van het bestuur der Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen; — missives van dankbetuiging van de heeren *P. Molenbroek*, benoemd tot directeur, en van de heeren *G. van Milligen* en *C. Neurdenburg*, benoemd tot leeraren aan de Vormschool. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

3°, van de Plaatselijke Schoolcommissie eene uitnoodiging tot het bijwonen van de heropening der Vormschool op 15 dezer, des avonds ten zes ure. — Daaraan zal zooveel mogelijk gevolg worden gegeven.

4°, van dezelfde commissie eene voordragt naar aanleiding van het eervol ontslag, verleend aan dr. M. C. Mensing als lid dier commissie. Die voordragt bestond uit de heeren *W. P. van Visvliet* en *A. Hartevelt* Az. — Ter visie gelegd.

5°, het rapport der commissie, belast geweest met het nazien der rekening over 1864 van de Bank van Leening. — Dit verslag, hetwelk bij monde van den heer *van Stolk* werd uitgebragt, adviseerde de gehouden administratie goed te keuren, maar wees op de wenschelijkheid der herziening van het reglement. Immers de commissie is van meening dat de opbrengst der goederen, die 20 maanden na den verkoop niet zijn afgehaald, niet onder de ontvangst moet berekend worden en niet in de kas der gemeente mag vloeijen, als zijnde dit in strijd met het regt van verjaring. Wel heeft zulks gedurende 30 jaren plaats gehad, doch naar het gevoelen der commissie ten onregte; immers zouden de gelden later opgevorderd kunnen worden. Zij stelt dus voor om de som van *f* 3292.76, zijnde het provenu der verstane panden over 1864, op het grootboek der Bank van Leening te plaatsen, en dringt er ten slotte op aan, dat de Raad ten spoedigste besluite tot revisie van het reglement. — De *Voorzitter* had niet tegen de herziening, maar oordeelde dat in de rekening over het afgeloopen jaar geene verandering moest gebragt worden. — De heer *van Stolk* betoogde nu dat het Koninklijk besluit van 1826 omtrent de Banken van Leening ten onregte voorschrijft om gelden in de kas der gemeente te storten, die volgens de wet op de verjaring onmogelijk eene inkomst van de gemeente kunnen wezen. — Op voorstel van den heer *Pincoffs* werd alsnu besloten, de rekening nog aan te houden en het rapport ter visie te leggen.

6°, het rapport der commissie, belast geweest met het nazien der rekening over 1864 van het Krankzinnigen-gesticht, hetwelk bij monde van den heer *van der Kun* werd uitgebragt. De uitgaven hadden bedragen *f* 39,405, waarvan *f* 22,512 was terugbetaald door de gemeente; zijnde 174 personen verpleegd. — Werd besloten de rekening met dankzegging aan de commissie goed te keuren.

En 7°, een adres van scheepsreeders enz. tot ondersteuning van het voorstel om gronden onder Katendrecht te verhuren aan den heer *J. Smit Cz.*, voor een drijvend droog dok. — Ter visie gelegd.

Alsnu rigtte de heer *Eickma* eene vraag tot den Voorzitter. In maart jl. was door den Raad aan de heeren pakhuismeesters toegestaan om een terrein op Feijenoord te bezigen tot bergplaats van petroleum, waartoe de werkzaamheden dezer dagen aangevangen waren. Nu was hij overtuigd, dat er voorschriften noodig waren om te voorzien in den vervoer van petroleum hier ter stede, betreffende de hoeveelheid en de wijze van bewaring. Hij achtte eene afzonderlijke verordening op dit punt wenschelijk, even als zulks het geval was met het buskruid. Daarom wenschte hij te weten, of ook bij Burgemeester en Wethouders ten deze overwegingen aanhangig waren. — De *Voorzitter* antwoordde, dat Burgemeester en Wethouders zich gewend hadden tot de commissie voor de strafverordeningen, en dat deze art. 16 van de verordening op de brandweer volkomen voldoende geoordeeld had, om in het gevaar der petroleum te voorzien. Burgemeester en Wethouders hadden daarin berust. — De heer *Pincoffs* kon zich met het gevoelen der commissie voor de strafverordeningen niet geheel vereenigen; hij oordeelde dat de handelaars in petroleum duidelijk moesten weten aan welke regelen zij zich hadden te onderwerpen. — De heer *Hoffmann* voerde nog aan, dat het bij de commissie voor de strafverordeningen een punt van overweging had uitgemaakt, eene speciale commissie voor deze zaak te benoemen. — Op voorstel van den heer *Eickma* werd nu besloten, dat de stukken van de bedoelde commissie omtrent de petroleum-quaestie ter visie zullen gelegd worden.

Hierop werden de beraadslagingen voortgezet over art. 2 der ontwerp-verordening tot instandhouding der goede orde op de buitenpleinen van en de toegangen tot de stations der spoorweg-ondernemingen. Dat artikel bepaalt, dat geene rijtuigen op de stationspleinen en toegangen tot de stations zullen worden toegelaten, dan die waaraan door de spoorweg-onderneming vaste standplaatsen zijn aangewezen, of die besteld zijn om reizigers en goederen af te halen.

De heer *Huygen* was van gevoelen, dat de Raad niet mogt medewerken om een monopolie te bekrachtigen, en wenschte daarom een gedeelte van het artikel te zien vervallen. — De heer *Hoffmann* vond beter het geheele artikel te doen vervallen, dan er verandering in te brengen. De commissie voor de strafverordeningen was uitgegaan van den bestaanden toestand; aan alle spoorwegen zijn rijtuigen die vaste standplaatsen hebben; de eene onderneming maakt accoord met eenige huurkoetsiers, andere maatschappijen laten alle rijtuigen toe die in goeden staat zijn; de gemeente kan dit niet veranderen. Hij vreesde voor onaangename conflicten, zoo deze zaak niet geregeld werd. De verordening beoogde alleen het handhaven der goede orde; zoo kunnen b. v. op de Beursbrug ook niet aan alle vigilantes standplaatsen verstrekt worden. — De heer *Pincoffs* bleef bij zijn gevoelen, dat de uitdrukking: buitenpleinen van en toegangen tot stations, zeer rekbaar was; hij wees op de mogelijkheid dat de rijtuigen, die van wege de spoorweg-maatschappijen vaste standplaatsen hebben, hooger vrachtloon zullen eischen dan bij het tarief der gemeente voor de vigilantes vastgesteld is. De verordening moest zich bepalen tot het streng noodzakelijke; alles wat naar huldiging van monopolie zweemde, moest daaruit verbannen worden. — De heer *Viruly* vond dat werkelijk art. 2 zijn nut zou hebben; men schermde met het groote woord: monopolie, doch dit was hier niet toepasselijk. Men sprak van het voorregt eener aangewezen standplaats, doch dit voorregt was bij openbare aanbesteding verleend; ieder die wilde, heeft kunnen concurreren. Hij voorzag bij de verwerping van het artikel groote verwarring; bij de beperkte ruimte zou er gevaar voor menschen en eigendommen ontstaan. Hij adviseerde om met de spoorweg-ondernemingen in overleg te treden, opdat het door de gemeente vastgestelde tarief ook door de rijtuigen op de stationspleinen mogt gevolgd worden. — De heer *Hoffmann* trachtte eene definitie te geven van hetgeen onder buitenpleinen van en toegangen tot stations te verstaan was. — De heer *J. van Vollenhoven* voerde aan, dat de maatregel om aan eenige rijtuigen vaste standplaatsen op het stations-plein aan te wijzen, door de spoorweg-maatschappijen genomen is in het belang der reizigers, bij slecht weder, late aankomst der treinen enz. Wat de verhooging van vrachtloon betreft, door de Hollandsche maatschappij is vastgesteld, dat de koetsiers niet meer mogen in rekening brengen, dan bij stedelijke verordening is bepaald, zoo als het tarief dan ook in den wagen voorhangt. Intusschen is dit geen waarborg dat het zoo zal voortduren; men zou van de zaak eene bron van inkomsten kunnen maken, zonder dat de gemeente dit kon beletten.

De heer *Pincoffs* zeide dat, als de gemeente zulks niet kon beletten, zij dan ook eene verordening als deze niet moest sanctioneren. Men had gezegd dat er zoo doende weinig van de regeling zou overblijven; wat hem betrof, hoe minder hoe liever. Het bewaren van de goede orde op de stationspleinen was de groote zaak; als die politiezorg in de verordening werd opgenomen, was zulks genoeg om aan het doel te beantwoorden. — De heer *van Oordt* wees er op dat art. 2 met art. 1 in strijd is; in art. 1 wordt bepaald dat ieder verpligt is de aanwijzing der politie op te volgen, terwijl bij artt. 2 en 5 de politie eigenlijk geene magt heeft, maar van de spoorweg-onderneming afhangt. — De heer *van der Hoop* zeide dat het hier alleen gold het bekrachtigen van den bestaanden toestand. — De heer *Hoffmann* merkte aan dat de oppositie er op uit scheen te zijn, om van het ontwerp eene water- en melk-verordening te maken, waarop de heer *Pincoffs* antwoordde dat de oppositie zich in gemoede verpligt achtte op te komen tegen bepalingen, die betreurenswaardige procedures zouden kunnen uitlokken. — De heer *van Buren* vroeg: wat heeft aanleiding gegeven tot het opstellen dezer verordening? Het antwoord was: de wanorde op de stationspleinen, de onstuimige concurrentie, die zich met de meeste haast meester wil maken van den reiziger, zoodat deze in eene soort van bezetting komt. Deze wanorde heeft de spoorweg-administratie aanleiding gegeven om de vaste standplaatsen aan te besteden, en spreker moest erkennen dat men daarvan een aanmerkelijk middel van inkomst zou kunnen maken. Hij achtte den maatregel noodig, ook om verzekerd te zijn van de gehalte der rijtuigen en paarden, waarmede het vervoer van reizigers en goederen geschiedt. De reizigers blijven toch altijd vrij, om zich te voorzien waar zij willen: de gewone rijtuigen staan even buiten het hek of plein; wat de al of niet bestelde rijtuigen aangaat, de politie had wel eene soort van ahnung wie ten deze in hun regt waren. De verordening diende zijns inziens tot bescherming van het regt van eigendom, tot beveiliging van de orde; men moest niet zoo ver gaan in de liberaliteit, dat zij wanorde sticht of voet geeft. Werd de zaak uit vrees voor uitsluiting niet gereglementeerd, dan zouden er droevige klagten oprijzen. In plaats van proces komt dan conflict, conflict van de zweep met den stok. — De *Voorzitter* was van oordeel, dat het aanwijzen van vaste standplaatsen op de stationspleinen niet alleen in het belang der spoorwegonderneming, maar ook van het algemeen was; hij zag in het artikel, goed gelezen, volstrekt geen monopolie; wordt de zaak niet geregeld, dan loopt de politie gevaar om met elke vigilante in dispuut te komen. — De heer *Offers* vond het niet noodig iets te regelen waarover niemand klaagt; hij was zelf getuige geweest van de goede orde die op de stationspleinen heerschte: het Koninklijk besluit mogt noodzakelijk zijn te 's Gravenhage, hij achtte het niet goed alle steden over éene kam te scheren. — De *Voorzitter* merkte aan dat de verordening ook té Amsterdam en Utrecht in werking was. — De heer *Pincoffs* had reeds meer van Amsterdam hooren gewagen; intusschen, dáár heeft de spoorweg-onderneming de absolute magt niet, die zij hier zou verkrijgen, want de dáár verleende vergunning is onderworpen aan de goedkeuring van Burgemeester en Wethouders. — De heer *Hoffmann* wees op de verordening op het rijden, die te dezer stede bestaat, en had er niet tegen om de Amsterdamsche bepaling op te nemen, waarbij de heer *de Bruyn* er nog op wees, hoe men dan ook, even als te Amsterdam, als tegenwigt tegen willekeur, diende te bepalen, dat de verleende toestemming ten allen tijde zou kunnen worden ingetrokken.

De heer *van Stolk* stelde nu voor, bij zoo veel verschil van gevoelen, de ontwerp-verordening aan de commissie terug te zenden. — De heer *Hoffmann* kon zich daarmede niet vereenigen; het ging niet op, telkens den gedanen arbeid te renvoijeren; men moest dan een amendement indienen. — De heer *Pincoffs* zeide dat amenderen hier onmogelijk was; de zaak moest behandeld worden in overleg met de spoorwegmaatschappijen. — Ten slotte werd art. 2 in stemming gebragt en met 18 tegen 14 stemmen verworpen.

Nu zou men met de volgende artikelen voortgaan, doch het bleek dat daarin hetzelfde beginsel wordt gehuldigd als in art. 2, zoodat de heer *Prins* na eenige discussie het voorstel van den heer van Stolk overnam, om de verordening aan de commissie terug te zenden. Dit werd met groote meerderheid aangenomen; tegen stemden de heeren *Eickma*, *Hoffmann*, *van der Kun* en *Visser*.

De zitting werd daarop gesloten.

STATEN-GENERAAL.
Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag 11 Mei.

De heer *van Mulken* heeft zijne geloofsbrieven doen toekomen, die naar eene commissie zijn verzonden, welke daarover in eene volgende vergadering rapport zal uitbrengen.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de wetsontwerpen tot vaststelling van de **Reglementen op het beleid der Regering in de kolonien Suriname en Curaçao.**

De beraadslaging bepaalt zich meerendeels tot re- en duplieken op hetgeen in de vorige zittingen over en weer was aangevoerd, en dus uit den aard der zaak herhaling en verduidelijking van geopperde stellingen of argumentatien.

De heer **W. van Goltstein,** die reeds bij de opening van de algemeene beraadslagingen had te kennen gegeven waarmede hij zich wèl en waarmede hij zich minder goed kon vereenigen, zal bij de betrokken artikelen zijne zienswijze of bezwaren nader kenbaar maken. Hij beantwoordt nu slechts eenige bedenkingen tegen zijne eerste rede door onderscheiden sprekers of door den Minister bijgebragt, en hij houdt tegen den heer Kappeyne vol, dat in de meeste vreemde kolonien geen zoo uitgebreid representatief stelsel bestaat als hier wordt voorgesteld.

De heer **van Voorthuysen,** die nog geen deel aan de beraadslagingen had genomen, keurt het streven goed dat de West-Indische kolonie zooveel mogelijk in eigen kosten voorzien en zoo min mogelijk subsidie van het Moederland erlange, maar om die strekking met juistheid te beoordeelen, gaat hij de Westindische begrooting na en komt tot het resultaat, dat die kolonie reeds zeer veel in eigen behoeften voorziet en de lasten daar zeer hoog opgevoerd zijn, zoodat hij in het streven naar het opleggen van meer finantiële lasten, voorzigtigheid aanbeveelt. Hij ondersteunt overigens zeer het denkbeeld van den Minister, om geen immigratie van Staatswege te bevorderen. Er zijn veel zaken in deze ontwerpen die hem toelagchen, hij zal den naderen loop der discussie afwachten.

De heer **Wintgens** repliceert den heer Kappeyne, en wijst nogmaals op het door hem aangewezen contrast tusschen de reglementen voor Suriname en Curaçao. Het eerste is zeer vrijzinnig, het andere volstrekt niet, ofschoon daar meer elementen van zelfbeheer in bestaan. Intusschen is dat punt niet beantwoord. Hij ontkent dat hij, uit voorliefde voor de Oost, de belangen van de West zou willen verwaarloozen. Hij wil regtmatige behartiging zonder te groote autonomie of volledig parlementair stelsel. Hij geeft nog de voorkeur aan de navolging der provinciale wet boven de Grondwet, voor eene organisatie van het Regeringsbeleid. Het kleine aantal kiezers kan leiden tot kabaal bij de keuzen. Hij blijft er bij, dat de werkelijk min ontwikkelde toestand van Suriname te veel uit het oog is verloren.

De heer **Dirks** verdedigt nader het door hem aangetoonde verband tusschen het octrooi van 1682 en dit ontwerp, terwijl hij tevens betoogt dat de heer van Goltstein Sr. wel degelijk in 1845 bij de behandeling van het adres Bosch-Reitz, zeer liberale instellingen voor Suriname had verlangd, die hij nu zoo afkeurt. Overigens waren de meeste beginselen van dit reglement reeds vervat in de vroegere ontwerpen waaraan de tegenstanders van het tegenwoordige nu de voorkeur geven.

De heer **Rochussen** repliceert den heer Kappeyne, wiens warme verdediging gelijk stond met de liefde van een vader voor zijn kind. Spreker acht ook de vaststelling van het reglement noodzakelijk en tijdig, mits het doelmatig en overeenkomstig de behoeften der kolonie zij en als maatregel van overgang om niet op eenmaal te ver te gaan in de toekenning van self-government. Hij zou veeleer wenschen dat het model gevolgd ware van ons communaal of provinciaal bestuur en betaling van eigen finantiële huishouding. Hij wenscht opheldering nopens het door den Minister gestelde feit, dat Suriname van 1814—1865 *f* 40 millioen subsidie genoten zou hebben, dat hem zeer belangrijk voorkomt en dat hij zich niet kan voorstellen. Intusschen wil hij het Reglement helpen tot stand brengen. Wanneer de zamenstelling der koloniale Staten meer op den voet kan worden ingerigt van onze gemeente-instellingen, en wanneer er geene subsidiën worden verleend, anders dan die vooraf door de Wetgevende Magt zijn vastgesteld, dan, maar ook dan alleen, zal hij zijne stem aan deze wet geven en over allerlei mindere punten heenstappen.

De heer **Mijer** beantwoordt mede de sprekers van gisteren, inzonderheid den heer Kappeyne. Hij blijft ontkennen dat de inwoners van Suriname, krachtens het octrooi, verkregen regten hebben op politieke regten, zoodat de Regering verpligt zou zijn hun geheel zelfbestuur toe te kennen; dat ook het belang der kolonie niet medebrengt om de Grondwet van 1848, mutatis mutandis, aldaar in te voeren, en dat, wil men overgaan tot toekenning van zelfbestuur, de finantiële lasten ten koste der kolonie moeten komen; dat doet men echter niet, want er wordt enorm veel ten laste van het Moederland gehouden of gebragt. Vooral drukt hij er op, dat Suriname behoefte heeft aan werkkrachten. Hij wil ook niet immigratie van Staatswege, maar de Regering moet zich de zaak langs alle wegen aantrekken. Wat zal ons, vraagt hij, toevoer van Chinezen helpen, op zoo verren afstand? Suriname kan onder een wijs bestuur eene schoone toekomst te gemoet gaan, mits de arbeid verzekerd en geregeld worde.

De heer **Schimmelpenninck,** nieuw spreker in deze discussie, verklaart zich niet onvoorwaardelijk tegen de beginselen, waarop de ontwerpen berusten, ofschoon hij veler bezwaren in de toepassing deelt, die door anderen in het midden gebragt zijn, maar de gisteren voorgelezen meening van den Gouverneur van Suriname is voor hem van groot belang, want deze verklaart geen bezwaar tegen de grondslagen dezer wetsvoordragt te hebben, en die verklaring van een zoo kundig man is voor hem beslissend. Hij vereenigt zich dus met de hoofdbeginselen, doch heeft bezwaren tegen de onderdeelen, vooral die van finantiëlen aard, waaraan hij hoopt dat te gemoet zal kunnen gekomen worden. Het zal hem aangenaam zijn, als hij in de gelegenheid zal zijn den Minister in deze de hand te reiken.

De heer **van Zuylen,** die zich noch niet verklaard had, is tegen het ontwerp, op grond van de geëmancipeerden zelve, die gewaarborgd moeten worden om langs eenen omweg weder in denzelfden toestand als vóór de emancipatie te geraken. Hij heeft geen waarborg dat van de uitgestrekte magt van de koloniale Staten geen misbruik ten opzigte der zwarte bevolking zal worden gemaakt, die nog geen kiesregt heeft en nog niet in de regten der blanke bevolking deelt, zoo lang het Staatstoezigt duurt. Hij had ook liever gewenscht een beleid op den voet van de provinciale wet.

De heer **Kappeyne** beantwoordt de vorige sprekers. Hoe kan men met den heer Wintgens vorderen, alle krachten op één punt te concentreren en nog kracht voor andere gewigtige onderwerpen over te houden. Immers dit volgt uit de redenering van dien spreker. Het heeft hem verbaasd dat de heer Rochussen aan emancipatie slechts als feit gelooft. Spreker zou verlangen dat hij geloofde aan de waarheid, dat emancipatie het uitvloeisel is van het liberale beginsel, overal, altoos, en waar ook toegepast.

Spr. herhaalt wat hij gisteren zeide, dat overal volgt op afschaffing van lijfeigenschap eene constitutie en zelf-regering. Men heeft gewezen op de geëmancipeerden. Hij merkt op dat de vrijheid is gegeven; die kan niet meer worden teruggenomen; er is enkel nog Staatstoezigt als politie-maatregel.

Nu vraagt men wel: waarom niet gevolgd de provinciale wet? Daarin wordt gehandhaafd de superioriteit van het Rijk. — Doch hier wordt ook gehandhaafd de superioriteit van het Moederland; men heeft hier toch de Koninklijke magt en het regt van veto der kroon.

Spr. treedt in nadere vergelijkingen met de provinc. wet. Voor het overige zal de kolonie het best voorzien in onderwijs, wetgeving en regstoestand, welke laatste geheel gereed is. Hij is voorts van oordeel dat de immigratie aan de kolonisten zelf moet worden overgelaten.

Wat het klein getal kiezers aangaat, als de census op *f* 20 komt, dan heeft men 650 negers. Dat getal zal nog stijgen bij meerder opbrengst van de belastingen, en dan zal het tot 900 klimmen. — Zijn er niet gemeenten, die een minder getal kiezers voor hare vertegenwoordigers hebben?

Er is dikwerf gesproken over eene Grondwet in

miniatuur. Maar als hij de regten en vrijheden, bij de Grondwet toegekend, nagaat, zijn die dan minder waard in een dorp dan in eene groote stad, minder in een deel dan in 't geheel?

Het eenige punt dat overblijft is de inrigting van de Vertegenwoordiging. — De heer Rochussen wil die meer in den zin der gemeente-inrigting. Welnu, dat zal bij de artikelen in overweging kunnen komen. Maar als diezelfde spreker afkeurt het regt van amendement, van institutie, van interpellatie voor de kolonie, dan is hij niet consequent, want de Gemeenteraden hebben diezelfde regten.

De **Minister van Kolonien** zal, na de rede van den vorigen spreker, in het kort de vragen beantwoorden. Hij doet den heer van Goltstein opmerken dat Ceylon geene volkplanting maar eene bezitting is. De heer van Voorthuyzen wilde ook de binnenlandsche defentiekosten voor rekening van het Moederland hebben. De Min. is daar tegen, en wil alleen de defensiekosten tegen buitenlandsche vijanden hebben. Wat betreft de opmerking van den heer Wintgens: dat de Reglementen voor Suriname en Curaçao een groot contrast opleveren, zegt de Min. dat hij dit zal beantwoorden bij de algemeene beraadslagingen over Curaçao, en de Regering de redenen zal uiteenzetten, waarom tot haar leedwezen niet dezelfde bepalingen voor Curaçao konden gemaakt worden. Diezelfde spreker wilde een eenhoofdig, krachtig, energiek bestuur. De Min. geeft toe, dat zulk een bestuur zeker het beste zou zijn, wanneer alle regeerders daarvoor waarborgen gaven, maar daarom is de contrôle van de Vertegenwoordiging ingesteld. Den heer van Zuylen vraagt hij, wat die spreker bedoelde met dat misbruik der plantagiehouders tegenover de zwarte bevolking? Het Staatstoezigt is er immers nog, en zoo lang dit bestaat, kan de zwarte bevolking nog niet dezelfde regten hebben? Wil hij dan het algemeene stemregt invoeren. Maar juist om tegen het misbruik van planters te waken, zijn er leden der koloniale Regering in de Staten, naast de planters. Nog meent de Minister dat de heer Rochussen de quaestie der subsidien niet juist heeft begrepen. Zoo lang er subsidien van het Moederland zullen noodig zijn, zullen niet de koloniale Staten, maar de Staten-Generaal in het Moederland de begrooting vaststellen. Hij heeft die spreker ook meermalen van een Grondwet in miniatuur hooren spreken. Wat wil dat zeggen? Het is toch niet geringachting van de Grondwet? Bovendien is het gisteren reeds gebleken dat dit ontwerp op voorstel van den Gouverneur van Suriname is opgemaakt, en ook dat hij geen dier bezwaren heeft geopperd, die in deze Kamer thans gemaakt worden, over de politieke regten. Hij heeft nog een nader schrijven van den Gouverneur ontvangen, na het eerste voorloopige verslag, en daarin zegt de Gouverneur dat er geen reden is om beducht te zijn ten aanzien dezer regten. De Minister hoopt hierdoor aan het bezwaar van den heer Mijer te gemoet te zijn gekomen, en dat daaruit tevens zal blijken, dat het verwijt ongegrond is dat de Regering meer ijver in de toekenning der politieke regten toont, dan voor de finantiële gevolgen. Ten slotte nog één woord over de immigratie. Hij blijft er bij dat dit niet van Staatswege moet geschieden, maar de Regering zal doen wat zij kan ter bevordering daarvan. De Gouverneur vroeg premiën aan de Regering, zij is daarin dadelijk te gemoet gekomen en is niet te kort geschoten in haar pligt tot bevordering. Zij heeft zelfs een brief van een Amsterdamsch handelshuis ontvangen, waarin haar voor hare bemoeijingen dank wordt gebragt.

De heer **Mijer** dankt den Minister voor deze nadere mededeeling, en is verheugd deze uitgelokt te hebben.

Nadat de heeren **van Voorthuysen, van Zuylen** en de **Minister** nog kortelijk het woord hadden gevoerd, werden de algemeene beraadslagingen gesloten en komen de bijzondere artikelen van het wetsontwerp voor Suriname aan de orde.

Eerste Hoofdstuk (van de kolonie en hare inwoners).

De artt. 6—7 worden, na eene kleine wijziging van redactie in art. 3, aangenomen.

Art. 8 bepaalt dat de verantwoordelijkheid in zaken van drukpers aan de koloniale verordening wordt overgelaten.

De heer **W. van Goltstein** stelt een amendement voor; om dezelfde bepaling als in de Grondwet op te nemen, en de verantwoordelijkheid voor de wet te regelen.

De **Minister** verdedigt de bepalingen, die ook aan het slot geene belemmering wil voor de in Nederland gedrukte stukken. Hij meent dat men de algemeene verordening gerust aan de koloniale Staten kan overlaten ter eigen regeling.

De heer **van Goltstein** meent dat het hier niet geldt eene eenvoudige huishoudelijke aangelegenheid, waarover de koloniale wetgever kan beschikken.

De heer **Geertsema** wijst op art. 48 van het reglement, dat juist waarborg oplevert voor het geval dat de koloniale regering niet voldoende het onderwerp kan regelen.

De heer **van Zuylen** meent dat daaruit zou volgen dat de zaak ook bij Koninklijk besluit zou kunnen geregeld worden.

De heer **van Beyma** beweert dat hier sprake is van delegatie van magt aan den kolonialen wetgever.

De heer **Dullert** bestrijdt de opinie van den heer van Zuylen. De regel moet zijn, al wat de huishouding der kolonie betreft aan haar zelve over te laten, en eerst dan, wanneer het onvermogen blijkt om die goed te regelen, tusschen beide te treden, het zij door wet of Konink. besluit, zoo als art. 48 voorschrijft.

De heer **van Goltstein** trekt zijn amendement in; art. 8 wordt aangenomen, eveneens art. 9.

Morgen zal Hoofdstuk II (van den Gouverneur) worden behandeld.

In den loop van de zitting zijn ingekomen twee ontwerpen. 1°, tot onteigening ten behoeve van de verlenging van den zijtak der Dedemsvaart; 2°, tot regeling van uitgaven van verstrekkingen.

Deze ontwerpen zijn naar de afdeelingen verzonden.

Ook heeft de heer Dullert rapport uitgebragt over de geloofsbrieven van den heer van Mulken, die in orde zijn bevonden. De commissie adviseert tot toelating, na eedsaflegging.

WIJZIGING der GEMEENTEWET voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft.

De Regering heeft eene nadere nota ingediend op het eindverslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp tot wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft. De Regering geeft daarin hoofdzakelijk het volgende te kennen:

De vraag, of de maatregel, voor vijf jaren in België tot stand gebragt, tot afschaffing der verbruiksbelastingen, thans nog algemeen daar te Lande wordt goedgekeurd, kan, zoo als uit vertrouwde berigten gebleken is, bevestigend worden beantwoord.

Aan het verlangen van eenige leden, dat de invloed der afschaffing van de verbruiksbelastingen op de individuële belastingpligtigen aanschouwelijk worde gemaakt, is niet te voldoen. Dergelijke becijferingen zouden geheel willekeurig zijn, daar de grondslagen ten eenenmale ontbreken.

De Regering blijft van meening, dat de afschaffing der plaatselijke verbruiksbelastingen eene dringende behoefte des tijds is geworden, dat daardoor de algemeene ontwikkeling krachtig zal worden bevorderd en de lasten beter zullen worden verdeeld.

Overigens vergete men niet, dat de personele belasting, op welker behoud men zoozeer prijs stelt, tot hetzelfde bedrag voortdurend wordt geheven. Zoo lang de grondslagen van het personeel in het bezit van het Rijk blijven en de heffing geschiedt op de wijze als thans wordt voorgedragen, worden de fortuinen langs dien zelfden weg ook getroffen. Dat voorts in onderscheiden gemeenten de afgestane 4/5 van het personeel ôf niet ôf slechts ten deele zullen behoeven te worden ingevorderd, kan toch wel geene reden zijn, om eene groote en weldadige hervorming na te laten, die op geene andere wijze is tot stand te brengen.

In 1866 kan men ook gerustelijk op de verhooging van den suikkeraccijns rekenen. De Regering twijfelt geen oogenblik aan de hoogere opbrengst van 15 ton, omdat ze berust op volkomen juiste berekeningen. Zij voegt er nog bij, dat door het onlangs vastgestelde programma der proefnemingen, de goede uitslag daarvan genoegzaam verzekerd is, zoodat veilig mag worden aangenomen, dat met de definitieve invoering dier rendementen in 1866 de opbrengst van den suikeraccijns nog minstens één millioen meer en dus 4½ millioen zal bedragen.

Naar het oordeel der Regering kan, tegenover de afschaffing der plaatselijke accijnsen, eene verhooging van de thee-belasting geen overwegend bezwaar opleveren. Ook het denkbeeld tot verhooging van den accijns op het geslagt met 40 opcenten, acht de Regering verdedigbaar. Door de toevoeging van een deel der opbrengst van een der af te schaffen plaatselijke accijnsen, zal toch voor altijd vermindering van last plaats hebben. Wat hiervan ook zijn moge, de Regering vertrouwt dat de Kamer de gevraagde opcenten zal toestaan, ten ware het mogt blijken — en dit is meer dan waarschijnlijk — dat het verlies voor de schatkist ten volle door de meerdere opbrengst van den suikeraccijns zal kunnen gedekt worden.

De Regering treedt wijders in een betoog ter wederlegging van het bezwaar alsof de eene gemeente boven de andere zou worden bevoordeeld. De Regering zegt naar plaatselijke gesteldheid en omstandigheden te zullen te werk gaan en bij het indienen van voorstellen zoo vrijgevig mogelijk zijn. Wat de perceptie-kosten betreft, de Regering tracht aan te toonen dat zij niet zoo aanmerkelijk zullen verhoogd worden als men zich voorstelt.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.